Український християнський часопис

МІСІОНАР

Рік заснування 1897 №10(132) жовтень 2003

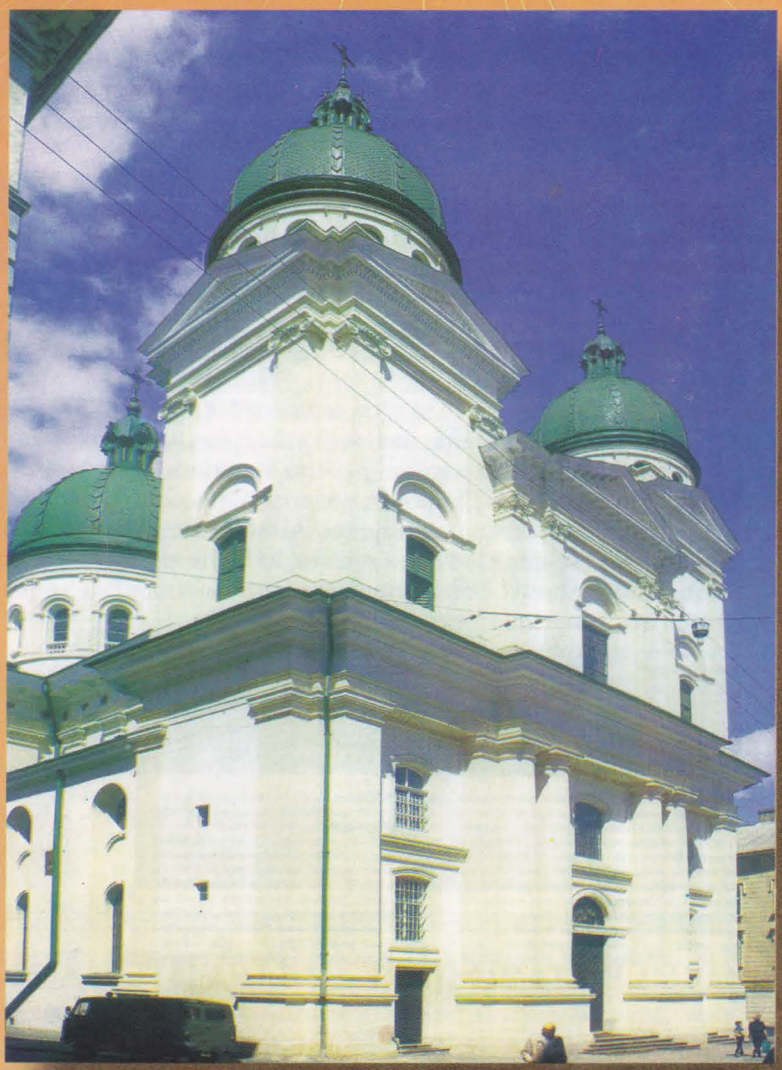

РЕДАКЦІЯ ЧАСОПИСУ "МІСІОНАР" ПРОПОНУЄ:

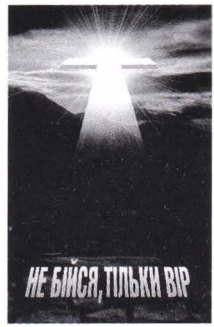

Не бійся, тільки вір *(життя і служіння ієромонаха Студійського Уставу Володимира Василя Вороновського)* /Упорядкування о. Йосафата Воротняка, ЧСВВ і Віри Арів. — Львів, 2003. — 88 с.

Подаємо вам до рук книжку, яку можна б назвати путівником до зросту в святій вірі. У ній іде мова про ієромонаха Студійського Уставу Василя Володимира Вороновського – людини великої сили духа, завдяки молитві і свідченню якої тисячі вірних як в часи підпілля, так і після відродження нашої Церкви ступили на шлях спасіння.

Адресована вона передусім хворим і знедоленим, які шукають ліку від своїх душевних і тілесних недуг та порятунку від наслідків дії диявольської сили.

Від редакції. *У цьому виданні закралася прикра помилка. На с. 5 1 замість питання, яке починається словами: "Вже вийшли друком..." слід читати: "У книжечці "Зцілюю молитвою" було сказано, що Ви дозволяєте людям виливати віск. Чи це правда?". Просимо вибачення в читачів і в упорядника цієї книжечки Володимира Громика.*

ЗРОБІТЬ СВОЇМ ДІТЯМ ЧУДОВИЙ ПОДАРУНОК!

Вперше випущено українські **"складанки" ("puzzle")** у серії "Християнські свята". Ваша дитина має можливість, складаючи малюнки релігійної тематики, заглиблюватися у зміст великих християнських празників. У цьому їй допоможе коротка розповідь про історію та зміст свята, розміщена на коробці. Вже вийшли у світ чотири мотиви "складанок": Різдво Христове (два види), Богоявлення і Стрітення.

Купивши "складанку", Ви допоможете дітям-сиротам, яким ми подаруємо 10 відсотків від вартості.

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ! ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ НА 2004 РІК:

християнський часопис **"Місіонар"** і ви матимете добре джерело для духовного зросту!

Передплатний індекс – 23959

Слава Ісусу Христу!

З вервицею в руці, з молитвою на устах і з вдячністю Богові в серці милуймося золотою осінню. У цьому вам стане у нагоді жовтневе число "Місіонаря".

Хоча хлібороби України з тривогою на серці очікують приходу зими, бо урожай зерна цього року був недостатній, закликаємо вас, дорогі читачі, не падати на дусі, а надіятися в усьому на Боже Провидіння.

Найстарший владика Греко-Католицької Церкви у цілому світі Йоаким Сегеді, який проживає у Загребі (Хорватія), минулого року відзначив 75 років священства, а цього року – 40 років єпископського служіння. У жовтні наступного року він святкуватиме, якщо дасть Бог, сто років свого життя. 14 жовтня відзначає срібний ювілей священства єпископ Іриней Білик, ЧСВВ. Занесімо Богові молитви подяки за цих ювілятів.

Обширною у цьому числі є рубрика "З життя Церкви". УГКЦ збагатилася ще одним блаженним – Кир Василем Гопком, про що детальніше читайте у цьому числі. Коротко інформуємо про візит кардинала Крістофа Шенборна до України. Знайомимо вас з життям греко-католиків у Сербії та Румунії. Василіянський Чин колись розквітав не лише в Україні, але й у Литві, де нещодавно відбулася Міжнародна наукова конференція.

Другою темою серії публікацій "Вони співстраждали з Христом" є розповідь про наверненого розбійника. У рубриці "Християнська мораль" вміщаємо статтю про шкідливість азартних ігор та їхній вплив на сучасних людей. Подаємо чергові роздуми с. Володимири Максимів, ЧСВВ про Христові блаженства. У "Символі віри" стисло подаємо науку про таїнство Церкви. Рубрика "До Року родини" збагачена статтею о. Корнилія Яремака, ЧСВВ про душпастирство серед розлучених подружніх пар.

Отець Мелетій Батіг, ЧСВВ розповідає про врятовану дитину одним добродієм. Ця розповідь спонукатиме вас до розуміння того, що дитина – це дар Божий, який слід цінувати і любити. Наш член редколегії о. Василь Зінько, ЧСВВ ділиться корисними роздумами про Божественну Літургію. Історична рубрика у цьому числі містить нарис про взірцеву дружину священика.

Дуже прикро, що наш християнський Львів широко відкрив двері для т. зв. "контактера з космосом" Петром. Відповідаємо на запитання нашого читача про це явище і пояснюємо шкідливість такого роду "контактерів".

Рубрика "Молоді та дітям" збагачена двома оповіданнями, які допоможуть шанувати Божі заповіді.

У некролозі подаємо життєпис єпископа-емерита, помічника Мукачівської єпархії Кир Івана Маргітича, який нещодавно відійшов до Господа по нагороду.

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

Святішому Отцеві Івану Павлу II з нагоди срібного ювілею понтифікату редакція "Місіонаря" від імені своїх численних читачів засилає найщиріші вітання і бажає, щоб Господь дав йому сили і далі успішно й жертвенно провадити народ Божий шляхом спасіння!

Ось Серце, що так дуже полюбило нас...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЖОВТЕНЬ:

(Поблагословлені Святішим Отцем)

Загальний: ЩОБ МОЛОДЬ ЗІ ЩИРИМ ЗАПАЛОМ І ЖЕРТВЕННІСТЮ ЙШЛА ЗА ХРИСТОМ І В УСІХ ОБСТАВИНАХ ЖИТТЯ ВІДВАЖНО СВІДЧИЛА ПРО НЬОГО, ЯКИЙ Є ДОРОГОЮ, ПРАВДОЮ І ЖИТТЯМ.

Молоді цілого світу притаманно захоплюватися високими ідеалами. Люди, яким вона дуже симпатизує, можуть стати її ідолами. Фотографії кумирів молоді люди наклеюють на стінах своїх кімнат, а їхніми обличчями вони часто "прикрашають" свій одяг. Про своїх кумирів молодь любить мріяти і намагається у своєму житті ставати щораз більше до них подібними.

Коли молоді люди готові наслідувати якогось патлатого співака, дуже часто дивакуватого, або спортсмена чи політика, то виникає запитання: "Чому молодь не наслідує Ісуса Христа, Який є для неї справжнім ідеалом?". Відповідь на це буде проста: "Не так-то легко наслідувати Божественного Спасителя і з жертвенністю служити Йому в усіх життєвих обставинах, не так-то вигідно свідчити про Нього серед своїх ровесників". Молоді люди захоплюються тим,

що вимагає набагато менше зусиль у цьому житті, живучи розпусним життям, вживаючи наркотики, зловживаючи алкоголем тощо.

У 70-х роках 20 ст. одному з відомих кінорежисерів спало на думку показати Ісуса Христа сучасній молоді як взірець до наслідування, створивши кінофільм: "Ісус Христос – суперзірка". У кінострічці режисер наново намагався висвітлити життя і діяльність Божественного Спасителя, перенісши події того часу в сучасний світ, у середовище молоді, де апостоли були одягнені у джинси. Ісус Христос співав, акомпануючи собі на гітарі, і користувався під час Своєї апостольської діяльності сучасним транспортом та іншими винаходами 20 ст.

Який був результат після показу цього кінофільму? Багато молодих людей почали носити футболки та інший одяг зі зображенням актора, який грав Ісуса Христа у тому фільмі. Але, на жаль, суттєвої внутрішньої зміни у них не відбулося. Більшість з них далі продовжували ходити на рок- і попконцерти, жити неморальним життям, захоплюватись своїми "ідолами": наркотиками, алкоголем тощо.

Святіший Отець закликає нас злучитися у спільній молитві, щоб сучасна молодь у всіх країнах світу зрозуміла, що Ісус Христос є єдиною Дорогою, Правдою і Життям у будь-якій життєвій ситуації.

Отож, молімося, щоб молоді люди зі щирим запалом і притаманною для них жертвенністю та наполегливістю намагались зосереджувати свої юнацькі сили на тому, щоб свідчити про Христа, заохочували своїх ровесників покидати все згубне у цьому світі й зближалися до джерела життя вічного – Христа Господа.

Місійний: ЩОБ ГОСПОДЬ ЗАВЖДИ ПОСИЛАВ СВОЇЙ ЦЕРКВІ МУДРИХ І СВЯТИХ ДУШПАСТИРІВ, ГОТОВИХ ОБОРОНЯТИ І ПРОПОВІДУВАТИ ЄВАНГЕЛЬСЬКУ ПРАВДУ ПО ВСЬОМУ СВІТІ.

На Господній ниві потрібно багато мудрих і святих робітників. Однак на цей світ таким не прийшов ніхто. Людина стає мудрою і святою тільки завдяки своєму праведному життю згідно з Божим законом.

Усім юнакам, які мріють стати священиками, слід зростати передусім у мудрості Божій, тобто мудро, по-Божому керувати своїм життям і ставати чимраз досконалішими згідно зі словами Ісуса Христа: "Будьте досконалі, як Отець ваш небесний досконалий" (Мт 5, 48). Вони повинні намагатися позбуватися своїх пороків, а натомість набувати більше чеснот. Саме таких душпастирів потребує Церква, зокрема на місійних теренах.

Відважних борців за долю і волю Батьківщини називаємо героями. І хоча багато хто з них поклав своє життя на вівтар Вітчизни, вони ще й далі живуть у пам'яті теперішніх і майбутніх поколінь. Подібно і мужні борці за Божу правду, за ширення Божого слова, навіть ті, які були переслідувані чи вбиті на місійних теренах, високо цінуються у Церкві Христовій як дороговкази для сучасних місіонерів у намаганні ширити Боже Царство тут, на землі.

Диякони, священики та єпископи повинні зростати у відвазі, бо тільки мужні працівники у Божому винограднику готові обороняти й проповідувати євангельську правду там, де загрожує небезпека, а навіть і потерпіти за правду й віддати власне життя.

Отож, молімося до Господаря жнив, Господа Всемогутнього, щоб у серцях семінаристів, священиків і єпископів завжди горів отой дух і заохота до досконалості, до правдивої мудрості. Також молімося за те, щоб вони мали відвагу жити Божою справою і за неї вмерти.

Місцевий: ЩОБ ХРИСТИЯНИ УКРАЇНИ ДЕДАЛІ БІЛЬШЕ ПІЗНАВАЛИ ЧЕСНОТИ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ І ЧЕРЕЗ НЕЇ ПРАГНУЛИ КРАЩЕ НАСЛІДУВАТИ ІСУСА ХРИСТА.

Через Марію до Ісуса. Щоб стати гідними звання дітей Божих, мусимо стати подібними до нашого Небесного Отця у любові, милосерді та інших чеснотах. Найкращий приклад нам дав сам Син Божий, живучи тут, на землі.

Отож, нашим завданням є наслідування Ісуса Христа, але це нам видається надто важким, тому нам легше мати своїм взірцем тих людей, які Його наслідували. Серед усіх людей на землі досконало це чинила Пресвята Мати Христа, яка була Його найкращою ученицею.

Ми повинні добре приглядатися до її чеснотливого життя. Найголовнішими серед її чеснот є покора й безмежна віра та довіра до Бога. Чесноти Пресвятої Богородиці ми чи не найкраще побачимо і заохотимося їх наслідувати під час молитви на вервиці.

Місяць жовтень у Католицькій Церкві є місяцем вервиці (до речі, цього місяця завершується Рік вервиці, який встановив Святіший Отець, доповнивши цю найпопулярнішу всенародну молитву в Церкві розважаннями над світлими таїнствами).

Молімося, щоб християни України пізнавали чесноти Матері Божої і прагнули зі щирим серцем наслідувати Марію, щоб гідно наслідувати її Сина, а нашого Господа Ісуса Христа.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЖОВТЕНЬ – СВ. КИРІЯК, 12.10 (29.09)

Святий Киріяк народився у 444 році в грецькому місті Коринті. У 18 років він кораблем поплив на прощу до Святої Землі. Там, побувавши на святих місцях, він вирішив поселитися у чернечій лаврі. Згодом був висвячений на диякона, а пізніше рукоположений на священика.

Жив Киріяк декілька років на самоті у пустелі, де служив йому і стеріг його від нападів розбійників один лев. Праведного самітника Господь Бог обдарував даром чудотворення. Одного року довго тривала посуха, тож він гарячою молитвою випросив у Бога дощу. Помер Киріяк 553 року, проживши 109 років праведного життя.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИСТОПАД:

Загальний: ЩОБ ХРИСТИЯНИ ЗАХОДУ ЩОРАЗ ГЛИБШЕ ПІЗНАВАЛИ ДУХОВНІСТЬ І БІЛЬШЕ ЦІНУВАЛИ ЛІТУРГІЙНІ ТРАДИЦІЇ СХІДНИХ ЦЕРКОВ.

Місійний: ЩОБ ЦЕРКВА НА АМЕРИКАНСЬКОМУ КОНТИНЕНТІ, ЯКА ЦЬОГО МІСЯЦЯ ПРОВОДИТЬ ДРУГИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ МІСІЙНИЙ КОНГРЕС, РЕВНО ПОШИРЮВАЛА СВОЮ ЄВАНГЕЛІЗАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ТАКОЖ І ПОЗА СВОЇМИ МЕЖАМИ.

Місцевий: ЩОБ УСІ ЛЮДИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В УКРАЇНІ НЕ ЗНЕВІРЮВАЛИСЬ, А ВІДЧУВАЛИ БОЖУ ЛЮБОВ ЧЕРЕЗ ІНШИХ ЛЮДЕЙ, ЯКІ Б ЇХ РОЗУМІЛИ І ДОПОМАГАЛИ.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЛИСТОПАД – БЛАЖ. ТЕОДОР РОМЖА, 1.11 (19.10)

"СЛОВО ЖИТТЯ"

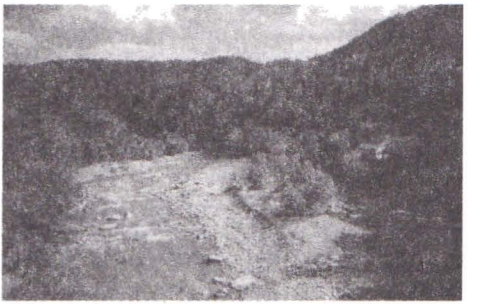

"Пустіть дітей приходити до Мене, не бороніть їм: таких бо Царство Боже" (Мк 10, 14).

Ісус нас завжди вражає Своїм способом діяння і мовлення. Він не погоджується з тодішньою ментальністю, згідно з якою дітей вважали за ніщо у соціальному вимірі. Апостоли не хотіли бачити біля Ісуса дітей, бо на думку "дорослих" вони тільки заважають. Так само первосвященики і книжники, коли бачили дітей, які вигукували у храмі: "Осанна Синові Давида!", – обурювалися і вимагали від Ісуса, щоб Він їх вгамував (пор. Мт 21, 15-16).

Натомість Ісус зовсім інакше ставиться до дітей: кличе їх до Себе, пригортає і обнімає їх, простягає над ними Свої руки, благословить і ставить їх за взірець для наслідування Своїм учням.

"... таких бо Царство Боже" (Мк 10, 14).

На іншому місці у св. Євангелії Ісус каже нам, що якщо ми не навернемося і не станемо, як діти, не ввійдемо у Небесне Царство (пор. Мт 18, 3).

Чому Царство Боже належить тим, які подібні до дітей? Тому що дитина повністю довіряється батькові чи матері, щиро вірить у їхню любов до неї. Коли вона перебуває у батьківських чи материних обіймах, то відчуває себе у безпеці й не боїться нічого. Навіть якщо дитина відчує якусь небезпеку, то вона ще сильніше притуляється до батька чи матері, відчуваючи себе повністю захищеною. Деколи нам здається, що батько свідомо залишає дитину саму в скрутних обставинах, щоб вона відчула більшу потребу в своїй до нього довірі.

Ось таким з волі Ісуса має бути учень Царства Небесного. Правдивий християнин, як дитина, вірить у любов Божу, кидається в обійми Отця Небесного з безмежною довірою, нічого більше не боїться, бо ніколи не відчуває себе самотнім. Навіть під час випробувань вірить, що все те, що трапляється з ним, вийде йому тільки на добро. Якщо має якісь переживання, то довіряє їх Батькові і з дитячою довірою упевнюється, що Він вирішить усі проблеми. Мов дитина, християнин повністю Йому довіряється, без жодних вагань.

"... таких бо Царство Боже" (Мк 10, 14).

Діти цілковито в усьому залежать від батьків, бо потребують їжі, одягу, домівки, лікування, освіти... Так і ми – "діти Євангелія" – залежимо в усьому від Отця Небесного, Котрий нас годує, як пташок небесних, одягає, як польові лілеї, знає, що нам потрібно, скоріше, ніж ми Його про це попросимо (пор. Мт 6, 26), – і все це Він нам дає. Царство Боже неможливо придбати, але його можна отримати з рук Отця.

Дитина не чинить зла, бо ще його не знає. Учень з Євангелія оминає зло, тому що любить, залишаючись чистим і наново стаючи невинним. Дитина, не маючи досвіду, іде в життя з довірою, немовби потрапляє у якусь завжди нову пригоду. "Дитина Євангелія" повністю надіється на Боже милосердя, забуває минуле, кожного дня починає життя заново, будучи готовою на поштовхи Духа, Який завжди творить.

Дитина не може сама навчитися говорити, тому потребує, щоб хтось її навчив. Учень Ісуса не йде за своїм власним розсудом, але всього вчиться зі слова Божого аж до тієї міри, щоб говорити цим словом і жити згідно з Євангелієм.

Дитина схильна наслідувати власного батька. Якщо її запитати, ким вона хоче бути, коли виросте, то часто називає професію батька. Подібно "дитина Євангелія" наслідує Отця Небесного, Який є Любов і любить так, як тільки Він може любити: любить всіх, бо Отець "велить сонцю сходити на злих і добрих, посилає дощ на праведних і неправедних" (пор. Мт 5, 45); любить першим, бо Він нас любив, "коли ми ще були грішниками" (Рим 5, 8); любить без жодного користолюбства, бо так чинить Отець Небесний...

Ось чому Ісус любить, щоб Його оточували діти, і ставить їх нам за приклад.

"Пустіть дітей приходити до Мене, не бороніть їм: таких бо Царство Боже" (Мк 10, 14).

Діти справді продовжують нас дивувати. "Вчора тато просив мене піти в магазин і принести одну річ, – пише мені Бетті, шестилітня дівчинка з Мілану. – На сходах було темно і я боялася. Але я почала молитися до Ісуса і відчула, що Він близько мене".

Ірина, Іларія і Лаура, три сестрички з Фіренци, їдуть з мамою в машині за покупками. Проїжджаючи біля хати дідуся, діти просять дозволу піти відвідати його. "Ідіть самі, – каже мама, – я вас тут зачекаю". Коли дівчатка повернулися, то запитали у матері: "Чому ти не прийшла?". Вона їм у відповідь: "Дідусь поводився зі мною не дуже добре...". А Іларія на те: "Але, мамо, нам слід любити всіх, навіть ворогів...". Мама не знала, що більше на це сказати, поглянула на неї і засміялася: "Маєш рацію". І сказавши: "Чекайте мене тут", – пішла привітатися з дідусем.

Отож, можемо навчитися від дітей, як нам слід прийняти Царство Боже.

К'яра ЛЮБІХ

Переклав з італійської мови о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

ЕКЗАРХ ДЛЯ СЕРБІЇ І ЧОРНОГОРІЇ

Як ми вже повідомляли, нещодавно першим апостольським екзархом новоствореного екзархату для 22 тисяч греко-католиків у Сербії та Чорногорії призначено владику Юрія Джуджара.

Він народився 22 квітня 1954 року в Дюрдєво (колишня Югославія). Навчався у Папській малій семінарії, Папській семінарії св. Йосафата, університеті Урбаніанум, де здобув бакалаврат з філософії і теології. У Папському інституті східних студій отримав докторат з канонічного права. На священика був висвячений 7 вересня 1980 року єпископом Гавриїлом Букатком. З 1985 року працював у Конгрегації Східних Церков у Римі. 19 березня 2001 року висвячений на єпископа Папою Іваном Павлом II. До часу призначення його екзархом виконував служіння єпископа-помічника Мукачівської єпархії.

Редакція "Місіонаря" бажає першому екзарху греко-католиків у Сербії та Чорногорії щедрих Божих ласк і ревного архиєрейського служіння!

ВІЗИТ КАРДИНАЛА ШЕНБОРНА ДО УКРАЇНИ

З 30 серпня по 3 вересня 2003 року побував з офіційним візитом у Львові й на Львівщині кардинал Крістоф Шенборн, архиєпископ Віденський, який також є єпископом-ординарієм для греко-католиків у Австрії. Його супроводжували о. д-р Олександр Остгайм-Дзерович, генеральний вікарій для греко-католиків Австрії, декілька священиків і група паломників з Австрії.

У неділю, 31 серпня, в архикатедрі св. Юра Блаженніший Любомир кардинал Гузар та кардинал Крістоф Шенборн відслужили Архиерейську св. Літургію у співслужінні багатьох священиків. Після обіду австрійська делегація відвідала монастир отців Василіян у Жовкві, де вшанувала у монастирському храмі мощі св. муч. Партенія, які були перенесені з Відня до Жовкви після Йосифітської касати одного з віденських монастирів. Відтак гості з Австрії відвідали Крехівський монастир, де мали змогу помилуватися його красою після відновлення.

У наступні два дні кардинал Шенборн зустрівся з членами Синоду УГКЦ, взяв участь у посвяченні наріжного каменю під будову одного з корпусів Українського католицького університету та відкритті меморіальної дошки на будинку приватного ліцею ім. блаж. К. Шептицького тощо. У середу, 3 вересня, високодостойний гість з Австрії відлетів до Відня з великим бажанням ще колись відвідати Україну.

НОВИЙ БЛАЖЕННИЙ НАШОЇ ЦЕРКВИ

Під час 102 апостольського візиту за межі Італії і другого до Словаччини Папа Іван Павло II на Божественній Літургії 14 вересня 2003 року у Братиславі проголосив блаженним греко-католицького владику Василя Гопка. Процес беатифікації розпочато у 1986 році й завершено цього року.

Блаженний Василь народився 21 квітня 1904 року в с. Грабське на Пряшівщині (нині Словаччина). У 1923 році вступив до семінарії. Ієрейські свячення прийняв 3 лютого 1929 року в Пряшеві. Душпастирював у Празі, де заснував парафію. У 1937 році був призначений радником єпископської консисторії. У Братиславі продовжив вивчати богослов'я, здобувши докторат у 1940 році. З 1943 року працював професором душпастирського і морального богослов'я у Пряшівській семінарії. Був редактором видання "Благовісник".

2 січня 1947 року був іменований єпископом-помічником Пряшівським. Хіротонія відбулася 11 травня 1947 року в катедрі у Пряшеві. Святителем був Кир Павло Гойдич, ЧСВВ, єпископ-ординарій Пряшівський *(проголошений блаженним у 2001 році – прим. ред.)*. 28 квітня 1950 року Греко-Католицьку Церкву Чехословаччини було визнано незаконною. Владика Василь був переслідуваний. Заарештований у 1957 році й засуджений на 15 років ув'язнення.

Владика Василь був звільнений під час т. зв. Празької весни, після якої відновилась діяльність Греко-Католицької Церкви в Чехословаччині. З 1969 року він активно працював для відновлення Церкви. Помер 23 липня 1976 року в Пряшеві. Його мощі знаходяться у бічному престолі Пряшівської греко-католицької катедри.

За матеріалом прес-секретаріату Глави УГКЦ

ЮВІЛЕЙ У РАДІВЦЯХ

7 вересня 2003 року в місті Радівці у північній Румунії відзначено 170-ліття заснування греко-католицької парохії Різдва Пресвятої Богородиці.

Українці-греко-католики з Галичини у 1833 році переселилися до Південної Буковини (нинішньої Румунії). Тоді ж була заснована парохія у Радівцях. Сто років відправляли Богослужіння у костелах, каплицях, приватних помешканнях тощо, і лише у 1934 році вірні змогли спорудити власний храм.

Однак у 1948 році Греко-Католицька Церква у Румунії була заборонена. У храмі у Радівцях, як і в усіх інших греко-католицьких церквах Румунії, відправляли православні священики. Щойно в грудні 1989 року цю церкву було повернено греко-католикам завдяки старанням теперішнього пароха о. Івана Волощука, генерального вікарія для українців у Південній Буковині.

На храмове свято у Радівцях прибули численні священики та декілька сотень вірних з Буковинського та Мараморошського деканатів Румунії.

Тарас ГРИНЧИШИН,
релігійно-інформаційна служба України

МІСІЙНИЙ ПОХІД У ХЕРСОНІ

13 вересня цього року відбулося перенесення фігури Матері Божої зі Львова до Херсона, який невдовзі святкуватиме своє 225-ліття. З цієї нагоди на залізничному вокзалі у Львові відбувся концерт духовної пісні і народного танцю. До них також долучилося місійне товариство "Престіл Премудрості".

Фігуру Пресвятої Богородиці до місця призначення супроводжували представники ЮнСічі та інших громадських організацій, яких наступного дня гостинно зустріли у Херсоні духовенство, представники влади і численні вірні. Після молебня до Матері Божої на херсонському вокзалі фігуру було перенесено до василіянської церкви св. Володимира Великого, а згодом розпочалося паломництво з статуєю по херсонських храмах інших конфесій.

В кінці року планується встановлення фігури Пресвятої Богородиці на одній з площ Херсону, яку буде названо "Марійською". Віримо, що вірні різних конфесій збиратимуться біля фігури на різні екуменічні моління.

КОНФЕРЕНЦІЯ ПРО ВАСИЛІЯН

Третя Міжнародна науково-практична конференція "Василіянський Чин і просвітницька діяльність"* відбулася 18-21 вересня цього року в м. Базильонай (Литва). У ній брали участь історики з України і Литви, а також духовенство і вірні з Литви, України і Польщі. Вона була приурочена 230-літтю місцевої середньої школи, яка діяла з 1749 по 1836 роки під проводом отців Василіян.

З Василіянського Чину з України були присутні Протоігумен о. Йосиф Будай, о. Іван Майкович і о. Мартин Хабурський. У місцевій школі відбувся концерт за участю греко-католицького хору з м. Венгожево (Польща), а також декількох василіянських студентів з смт. Брюховичі.

---

* *Перша конференція відбулася у Вільнюсі (Литва) у 2001 році, а друга — у Львові у 2003 році.*

УРОЧИСТОСТІ У МІСТІ БАРІ

У цьому історичному місті на Вінничині 21 вересня 2003 року відбулося посвячення гарно відремонтованої церкви Різдва Матері Божої і василіянського монастиря св. Івана Хрестителя.

Престіл і церкву освятив єпископ Єфрем Кривий, ЧСВВ з Бразилії з благословення екзарха Києво-Вишгородського Кир Василя Медвіта, ЧСВВ. Владика Єфрем відслужив Архиєрейську Службу Божу. З ним співслужили о. Мелетій Батіг, ЧСВВ, настоятель цього храму і монастиря, а також шість отців Василіян з України (серед них найстарший Василіянин України о. Дам'ян Богун, ЧСВВ), чотири єпархіальних греко-католицьких і вісім римо-католицьких священиків. Під час св. Літургії співав хор з василіянського храму з м. Івано-Франківська. На урочистостях були присутні численні монахині та вірні обох обрядів із Вінничини і Західної України.

о. Іван МАЙКОВИЧ, ЧСВВ

СИНОД ЄПИСКОПІВ УГКЦ

У Львові 23 вересня 2003 року Архиєрейською Божественною Літургією розпочав свою роботу Синод єпископів УГКЦ. У праці Синоду, котрий очолив Глава УГКЦ Блаженніший Любомир кардинал Гузар, взяли участь єпископи з усіх регіонів України, а також з усіх єпархій та екзархатів УГКЦ з чотирьох континентів світу.

На синодальних нарадах владики розглянули низку питань церковного життя: структурний поділ в Україні у зв'язку із майбутнім перенесенням осідку Глави УГКЦ до Києва, налагодження опіки над греко-католиками, які виїхали за кордон на заробітки, робота Церкви з молоддю, душпастирська опіка над молодими сім'ями та інше.

Синод заплановано завершити 1 жовтня 2003 року після винесення відповідних постанов.

За матеріалом прес-секретаріату Глави УГКЦ

ХІРОТОНІЯ НОВОГО ЕКЗАРХА УГКЦ

28 вересня цього року під час Архиєрейської св. Літургії у соборі св. Юра у Львові о. Василь Івасюк склав потрійне ісповідування віри, а згодом прийняв хіротонію. Головним святителем був Глава УГКЦ Блаженніший Любомир кардинал Гузар, а співсвятителями — владики Михаїл Колтун, ЧНІ та Юліан Вороновський, Студійського Уставу. З ними співслужили численні владики УГКЦ з України та з-за кордону. На Архиєрейській св. Літургії був присутній Апостольський нунцій в Україні Микола Етерович та римо-католицькі єпископи.

Владика Василь Івасюк виконуватиме служіння екзарха Одесько-Кримського. На території екзархату діє близько десяти греко-католицьких парафій. Сподіваємося, що завдяки встановленню нового екзархату збільшиться кількість вірних, а відповідно і виникне потреба створення нових парафій УГКЦ.

Ігор СКЛЕНАР

СИМВОЛ ВІРИ (10)

"Вірую в єдину, святу, соборну й апостольську Церкву".

Слово "Церква" (з гр. "екклезія") що означає збір, скликання народу Божого. У Старому Завіті Господь збирав лише вибраний ізраїльський народ, а у Новому Завіті Він скликає з усіх сторін світу новий народ – Церкву.

Церква живиться словом Божим й Тілом і Кров'ю нашого Божественного Спасителя Ісуса Христа. Кожна місцева Церква, тобто парафіяльна спільнота, зростає завдяки євхаристійним зібранням, тобто участі у Службі Божій, тому й будівля, у якій приноситься безкровна Христова жертва, також називається "церквою" або "храмом".

Прообрази Церкви взяті з буденного життя і є надзвичайно різними. Найкращим із них є народ Божий, який очолює сам Ісус Христос. Іншими прообразами Церкви є кошара, до якої входить Божественний Спаситель, або стадо, якого Він є Пастирем. Найвищими Його помічниками є Вселенський Архиєрей, Папа Римський, якому допомагають єпископи, котрим у свою чергу допомагають священики, а останнім – диякони і катехити.

Церква водночас є і видимою, і духовною спільнотою, яка складається з людського і Божого елементів. Слова і запевнення Ісуса Христа, дані Петрові, що ворота пекельні її не подолають, постійно підтверджуються завдяки діянню Духа Святого. Хоча людський елемент у Церкві виявлявся слабким, проте, якщо б не дія Святого Духа, то Церква Божа давно би вже зникла, як і всі інші людські інституції, які в історії мали свій початок і кінець.

Отже, Церква задумана в небі, здійснюється на землі й завершиться знову в небі. Св. Амвросій каже, що як Єва була створена з ребра сплячого Адама, так Церква народилася з пробитого Серця Христового, Який помер на хресті.

Спасительне діло у Церкві продовжує довершувати Дух Святий, Який наділяє її різними дарами: ієрархічними і харизматичними, завдяки яким Він нею керує.

Церква – це новий народ Божий, що керується законом любові, котра, згідно зі словами св. ап. Павла, "ніколи не переминає" (1 Кор 13, 8). Членом цього народу стає людина не через тілесне народження, а через народження з висоти, як наголошено у Євангелії від св. Івана (пор. 3, 3-5).

Усі Святі Тайни з'єднують як одинокого члена, так і всіх членів в єдину спільноту Божу, тобто новий Божий народ. У цьому народі вже "немає юдея ані грека, немає невільника ні вільного, немає ні чоловіка ані жінки, бо всі одно у Христі Ісусі" (Гал 3, 28).

Святий Дух вважається "душею Церкви". Він наділяє Церкву, як спільноту вірних, і кожну віруючу людину харизмами, які у своїй різноманітності й взаємодоповнюваності співпрацюють "на спільну користь" (пор. 1 Кор 12, 7).

Існують чотири ознаки Церкви: *єдина, свята, соборна і апостольська*, які нероздільно пов'язані між собою і вказують на післанництво Церкви у світі.

Церква *єдина* з огляду на свого Засновника: є один Бог і одна Церква. У Церкві зібрані різні народи. У церковній спільноті законно існують окремі помісні Церкви, які мають свої традиції. Однак велике багатство різноманітностей не суперечить єдності Церкви. Дарові єдності загрожує людський гріх.

Упродовж століть виникли численні розколи, внаслідок чого багато громад віддалилися від Католицької Церкви. Але там, де існує єдність, там є і

злагода, там немає схизми, єресі й незгоди, бо всі віруючі мають одне тіло і одну душу. Отож, усім членам Церкви, як Католицької, так й інших Церков, слід прагнути до єдності.

Другою ознакою Церкви є *святість*. Син Божий, Якого з Отцем і Духом величаємо як Єдиного і Святого, заснував Церкву, тому вона є святою і засобом до освячення своїх членів. Всі члени Церкви, в тому числі й духовенство, повинні визнавати себе грішними і прямувати до святості.

Третя ознака Церкви – *католицька* (вселенська або соборна). Слово "католицький" (у перекладі з гр. "катхолікос") означає "загальний", "всеохоплюючий" або "цілісний". До Католицької Церкви належать ті, що правильно і якнайбільш повно ісповідують віру в Христа, мають цілісність сакраментального життя (усі сім Святих Тайн) і священиче служіння в апостольській спадкоємності (неперерваний зв'язок від св. ап. Петра аж до сьогодні).

Значення "всеохоплюючий" включає те, що Церква має своїм завданням охопити весь людський рід, тобто кожний народ повинен влитися у єдиний народ Божий, тобто єдину, святу, соборну й апостольську Церкву. Помісні Церкви є католицькими завдяки зв'язку з Римською Церквою, яка головує у любові, згідно з твердженням св. Ігнатія Антіохійського. А св. Іриней каже, що з Римською Церквою, тобто з Верховним Архиєреєм повинна узгоджувати свої дії кожна Церква, тобто вірні з усіх кінців землі.

З тими християнами, які не визнають цілісної віри або не зберігають єдності співпричастя з наступником св. ап. Петра – Папою Римським, Католицька Церква все ж таки пов'язана з багатьох причин. З православними Церквами така єдність настільки глибока, згідно зі словами Папи Павла VI, що дуже мало бракує, аби вона досягла повноти, яка би дозволила спільне відправлення Господньої Євхаристії. Навіть нехристиянські релігії, як навчає Другий Ватиканський Собор, спрямовують своїх визнавців до Божого народу.

Церква має місійне завдання: іти і проповідувати слово Боже аж до кінця світу. І хоча Церква шанує інші релігії, вона не може відректися від свого основного завдання – ширити Божу благовість і на нехристиянських теренах, щоб на славу Божу, на посоромлення диявола і на щастя людини бути присутньою у цілому світі.

Церква є *апостольською*, бо заснована і "побудована на підвалині апостолів" (пор. Еф 2, 20). Вона зберігає їхню спадщину, продовжує навчати, освячувати і керувати в імені апостолів через єпископів аж до кінця світу.

Церква є земною і потойбічною. Поняття трьох вимірів Церкви: *воюючої, терплячої і славної,* – вже побутують упродовж багатьох століть. Зв'язок тих, що є паломниками на землі, тобто *воюючою* Церквою (бореться з дияволом за осягнення Царства Божого), з своїми братами і сестрами у потойбіччі, що спочили у мирі, ніколи не переривається. У світлі віри Церкви такий зв'язок зміцнюється через обмін духовними дарами.

Другий вимір Церкви – *терплячий* – це перебування душ у чистилищі. Третій – *славний* – вічне блаженство душ у небі, тобто святих, які заступаються за нас, що перебувають у дорозі до Царства Божого. Найвище у тому вимірі стоїть Пресвята Богородиця, яка також перебуває у Церкві. На Другому Ватиканському Соборі вона названа "Матір'ю Церкви".

Підготував о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

АЗАРТНІ ІГРИ – САМООБМАН

У будь-якому суспільстві існують різні ігри, які слід трактувати як щось корисне і потрібне. Однак деякі з ігор приносять шкоду і розбрат між гравцями. Серед таких перше місце посідають азартні ігри на гроші, на яких і зупинимось. Сучасне суспільство розставляє різні пастки для марнування людьми їхніх статків, незалежно від віку, освіти і рівня прибутків гравців. Не згадуючи західний світ, про який ми знаємо сьогодні досить багато, звернімо увагу на нашу дійсність.

У великих містах неодмінно побачимо кольорові вивіски над залами з гральними апаратами, де різні категорії людей опускають монети в автомати з надією, що щось виграють, а тим часом відходять розчарованими, бо відчули себе ограбленими. Все ж таки ця крадіжка за державними законами вважається дозволеною.

Внаслідок гри на цих ігрових апаратах (не говорячи вже про казино та інші гральні доми), крім грошей, люди втрачають час, родинний спокій, щирість у сім'ї, а навіть дуже часто бажання жити через великі заборгування, в які вони легкодушно і нерозважливо "влипли".

В кожному великому місті України гральних домів є чимало, куди нерозважливі гості заходять з повною кишенею і великою вірою на виграш, а виходять звідти завдяки хитро продуманому способу "обкрадання" не лише з порожніми кишенями, а й з порожньою душею, на якій осів осад розчарування і розпуки.

Давньоримський історик Тацит стверджував, що германці віддавна любили кидати кості на колесо і грали інколи до повної втрати матеріальних статків. Греки використовували для гри щит, який крутився на вістрі меча. У 16-17 ст. у Європі популярною була "хока" – давня азартна гра, де використовувалось спеціальне колесо з пронумерованими гніздами і кулькою.

Вважається, що першим засновником казино, подібного до сучасного, був багатій Франсуа Бланк. Він заснував у Монте-Карло, що знаходиться у маленькій державі Монако на узбережжі Середземного моря у Франції, перший у світі "палац рулетки", де грали французькі вельможі, російські царі, англійські лорди, італійські міністри та ін.

У перекладі з італійської "казино" означає "маленький будинок". На такій будівлі, де грають в азартні ігри, можна сміло б написати гасло: "Заходиш, не бійся, виходиш, не плач".

Імовірність виграти гроші на рулетці є дуже мала, бо система гри побудована таким чином, що гравець частіше тратить в процесі гри, ніж виграє. Існує закономірність: чим довше триває гра, тим більше грошей програє гравець.

У казино за один вечір люди програвали не тільки гроші, коштовності, а цілі родові маєтки. У нашому суспільстві трапляються випадки, коли азартні люди програють машини, квартири тощо. Може, не випадково біля одного з казино у Львові довший час стояла фіра, щоб розчарований гравець, який програв свого "Мерседеса", мав ще на чому заїхати додому.

У сучасних казино гравці мають нагоду не тільки матеріально, але й духовно зубожіти, бо там часто є нагода до випивки і різних видів неморальної поведінки.

Просиджування ночами у казино та інших закладах грального типу пробуджує у гравців бажання частіше туди заходити. Таким чином люди впада-

ють в один із найбільш небезпечних видів узалежнення. Програючи і думаючи, що вже багато втрачено, гравець з новим захопленням робить ставки, таким чином себе ще більше обманюючи. В результаті це призводить до повного фіаско.

З погляду християнського вчення азартні ігри на гроші можна прирівняти до *марнотратства.*

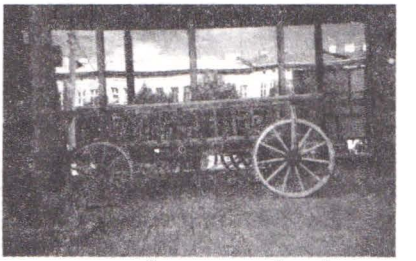

На світлині: віз, який донедавна стояв біля одного львівського розважального закладу.

Хтось з нас може володіти великими матеріальними статками, набутими завдяки спадкові, великому виграшу в лотерею чи навіть чесно зробленими грошима. Ми вважатимемо, що це "наше" і таким чином можемо його на власний розсуд використовувати.

Однак у св. Євангелії говориться про багача, якому добре вродило на полі й він це вважав своєю власністю. Він зрадів своїм багатством і забув подякувати Господеві за врожай. Йому навіть не прийшла така думка, щоб щось дати бідним. Христос назвав цього чоловіка нерозумним, бо він уповав лише на свій маєток, а за душу не дбав (пор. Лк 12, 16-21). Про це говориться і в книзі Приповідок, що той, хто надіється на своє багатство, упаде (пор. 11, 28).

Отож, християнин, який має якісь значні кошти, чи то отримав спадок чи чесно заробив, не повинен їх розтрачувати в азартних іграх, а використовувати їх на добрі цілі (заснування нових підприємств, відкриття нових лікарень, облаштування сиротинців і будинків для перестарілих, фінансування будови нових храмів, вкладання коштів в українську книжку тощо) або навіть вчинити так, як навернений митар Закхей — роздати половину майна вбогим (пор. Лк 19, 8). Таким чином християнин стане багатим на дусі і здобуде скарб для Небесного Царства.

Христова Церква не засуджує багатство, а закликає всіх до розсудливого його використання на добро власне і ближніх. Багатий християнин (зрештою, як і небагатий) повинен уникати марнотратства, а бути здатним до добрих діл, тим способом "багатіючи в Бога". Людина по-справжньому багата тим, що подарувала, а не тим, що має, бо вона здобуває "скарби на небі, які міль не точить, злодій не розкрадає" (пор. Лк 12, 33).

Отож, духовні плоди від милостині великі, про що довідуємося зі слів св. Павла: "Хто ж щедро сіє, той щедро жатиме. Нехай дає кожний, як дозволяє серце, не з жалю чи примусу: Бог любить того, хто дає радо" (2 Кор 9, 6-7).

Християни повинні дотримуватись двох головних заповідей любові до Бога і ближнього, а азартні ігри, на нашу думку, їх заперечують. Бо кожен, хто вступає в гру на гроші, шукає легкого заробітку, тобто бажає збагатитись чужими грошима. Євангельська засада: "Не роби ближньому того, що не хотів би, щоб він тобі чинив", — не дозволяє нам цього робити, бо ніхто з нас не хотів би втратити свої гроші. В кожній азартній грі гравець мріє, що хтось інший програє, а він за його рахунок збагатиться, а це є далеко від християнського духу.

Не одна людина готова подати на суд того, хто її обікрав, а в той сам час дає сама себе обкрадати, беручи участь в азартних іграх. Кожен свідомий християнин не повинен обкрадати себе та інших, а постійно намагатись "багатіти в Бога", збираючи собі нетлінні скарби на небі.

Підготував Ігор ЯРЕМКО

РОЗВАЖАННЯ НАД БЛАЖЕНСТВАМИ (4)

Блаженні голодні та спраглі справедливості, бо вони наситяться (Мт 5, 6)

На горі блаженств Ісуса оточували люди, більшість з яких були пригноблені бідами і зазнавали кривди як в матеріальному, так і духовному вимірах.

Син Чоловічий взяв на Себе велику частину людських негараздів, щоби пережити їх і тим самим наблизитись до всіх скривджених, що відчувають на собі наслідки всілякого роду соціальної, моральної та іншої несправедливості. Ісус Христос дуже хотів з'єднатися у терпінні з усіма знедоленими, щоб Своєю відкупительною жертвою на хресті замість усіх кривдників на світі перепросити Небесного Отця за нанесену Йому образу.

Слова Ісуса Христа про блаженних голодних і спраглих справедливості є дуже повчальними для Його учнів і навіть недругів, бо підкреслюють актуальність справедливості в усі часи історії людства, необхідність жити і діяти згідно з нею.

Не пустих обіцянок очікують сьогодні знедолені і скривджені, а справедливого розподілу матеріальних дібр, відповідального оцінювання їхньої праці та чесної і своєчасної оплати. А ще більше усі пригноблені сподіваються на моральну справедливість, щоб їх не зневажали і не упосліджували. І всі скривджені як у моральному, так і в матеріальному вимірах очікують справедливого надолуження їхньої кривди.

Ісус Христос, досконала людина і Спаситель світу, приніс очікуване надолуження усім скривдженим, тобто Своїм словом і ділом вказав, як саме слід людині справедливо жити на цьому світі.

Що ж таке справедливість? Згідно зі словами св. Томи Аквінського, справедливим є той, хто дає кожному те, що належиться. Отож, перш за все справедливість полягає у тому, що кожна людина з Божого веління має право на життя, людську гідність, свободу, добре ім'я тощо. Кожна людина має право у людській спільноті почувати себе задоволеною у всіх своїх необхідних потребах, бути гідно оціненою за свою діяльність і здібності, винагородженою за виявлені зусилля і працю для добра інших.

Згідно з вченням Ісуса Христа, кожна людина має право в земному житті на людську справедливість до себе, але й обов'язково повинна бути справедливою до своїх ближніх. Відсутність справедливого і гуманного ставлення християнина до інших людей ображає самого Бога, Який на суді скаже: "Усе, що ви зробили одному з Моїх братів найменших, ви Мені зробили" (Мт 25, 40). Цими словами Христос пригадує нам обов'язок з однаковою повагою ставитися до всіх людей у світі, незалежно від їхньої раси чи соціального становища. Свого нужденного ближнього християнин повинен нагодувати, напоїти, зодягнути, прийняти в дім, коли той подорожує, відвідати, коли захворіє чи буде ув'язнений, а навіть коли він перенесеться у Божі засвіти, поховати, як це зробив Товія у Старому Завіті (пор. Тов 14, 11-12).

Безперечно, що виконання заповідей Божих у нашому житті – це також справедливе ставлення до Бога і ближнього. Хто порушує ці заповіді, той вже чинить несправедливо, роблячи кривду ближньому і ображаючи Бога.

Ісус називає блаженними тих, які настільки прагнуть справедливо жити і діяти, що відчувають голод і спрагу за справедливістю, подібно як людина

відчуває голод за хлібом і спрагу за водою. Голод і спрага справедливості – це стан людини, яка звикла справедливо діяти у своєму житті згідно з вказівками Божественного Вчителя.

Однак Господь попередив Своїх учнів, що їхня справедливість повинна перевищувати праведність фарисеїв і книжників, які не робили кривди, але й не прагнули чинити добро. Таким чином Христовий учень, який проявляє ініціативу робити добро, поширює справедливість у своєму середовищі, стаючи "сіллю землі і світлом світу" (пор. Мт 5, 13-14). Така справедливість є більшою від фарисейської праведності і завдяки їй кожен, який буде її проявляти, увійде в Царство Небесне (пор. Мт 5, 20).

З притчі про милосердного самарянина довідуємось, що справедливими є не левіт і священик, які хоч і не вчинили кривди, однак, і не проявили ініціативи вчинити добро своєму ближньому. Справедливим же виявився самарянин, який не задовільнився тим, щоб не чинити кривди, а проявив любов до ближнього і жертвенність, хоча не був зобов'язаний так чинити (пор. Лк 10, 30-37).

Християнин, який поступає подібно до доброго самарянина, заслуговує звання Божої дитини, яка вірно намагається наслідувати досконалість Отця Небесного (пор. Мт 5, 48). Така повнота справедливості в діях людини щедро винагородиться і така людина справді буде блаженною як в теперішньому, так і в майбутньому віці.

Молитва: Господи, дай мені сили докласти всіх зусиль, щоб у моїх вчинках завжди виявлялося прагнення справедливо ставитися до себе і до своїх ближніх. *(Продовження буде)*

с. Володимира МАКСИМІВ, ЧСВВ

ХРАМ ПРЕОБРАЖЕННЯ ГОСПОДНЬОГО

Преображенська церква у Львові розташована в одному з найдавніших кварталів львівського передмістя. Історія її будівництва пов'язана з монахами Тринітаріями (Чин Пресвятої Трійці), які у 1686 році тимчасово освятили один із будинків під монастир.

У 1872 році створено комісію у справі побудови церкви Преображення Господнього на місці монастиря. Проект виконав інженер Сильвестр Гавришкевич. У 1874 році закладено наріжний камінь під будівництво храму. Чудовий інтер'єр церкви виконав професор Львівської політехніки Леонардо Марконі, який також є автором зображень 12 апостолів на "барабані" купола. Ікони на іконостасі намалював живописець Тадеуш Попель, а запрестольний образ Преображення – художник Теофіл Копистинський. Унікальні вітражі церкви не збереглися. 29 квітня 1906 року відбулося урочисте освячення церкви.

У роки Першої світової війни та під час національного піднесення у 1918-1919 роках храм був пошкоджений. Згодом його довголітнім парохом до 1948 року був о. Гавриїл Костельник, який очолив Львівський псевдособор УГКЦ у 1946 році. Після цього церква перейшла у власність РПЦ і там служили православні священики.

Після т.зв. перебудови Преображенська церква стала першою легальною у Львові, де Богослужіння відправляли греко-католицькі священики. На саме храмове свято 1989 року колишній сотрудник, нині парох о. Ярослав Чухній проголосив про перехід парафії у лоно УГКЦ.

ВОНИ СПІВСТРАЖДАЛИ З ХРИСТОМ (2)

Розбійник – помилуваний злочинець

Коли наш Божественний Спаситель здійснював Своє служіння хворим і нужденним, цей чоловік, якого ім'я нам невідоме, можливо, стояв десь позаду натовпу. Кожного дня він і його друзі ставали більш зухвалими. В повсякденному житті уже не залишалось нічого надзвичайного, вартого уваги, а закон став для них неприємним обмеженням. Наш незнайомець і його друзі нерідко думали над тим, як би його не виконати.

Але одного разу міцна рука римського воїна лягла йому на плече. Він був заарештований і засуджений на смерть на хресті. Тепер всі події постали перед ним в іншому світлі, жахливому і страшному. Думка, що йому доведеться померти, була подібною до удару молота. Всі намагання виправдатися ні до чого не привели, і тепер в очікуванні страти він опинився в камері смертників. Одного разу вранці його виведуть за місто і розіпнуть. І це трапиться з ним! Він чув, що таке сталося з іншими, а тепер прийшла і його черга іти на страту.

І ось настав цей день. Уявімо, що цього розбійника і ще двох його товаришів-злочинців знову привели в зал суду римського прокуратора. Цього разу процедура суду дещо відрізнялась від попередньої. Тут стояв ще один Засуджений.

Суддя говорив про звичай відпускати з нагоди свята Пасхи одного засудженого. Поступово розбійник усвідомив, що ватажка банди злочинців відпускають на свободу! Він дуже добре знав, яким жорстоким вбивцею був Варавва! І тепер він довідався, що відпускають на волю Варавву замість Ісуса!

Як могло трапитися таке, що Проповідник і Варавва помінялись місцями? Той, Хто творив чуда, повинен був померти, а вбивця, розбійник і злодій здобував волю? Того, Який з ніжністю благословляв дітей, мали прибити до хреста, а жорстокого бунтівника відпускали на волю?

Але дорога на Голгофу була надто короткою, щоб його думки могли впорядкуватися. Він знав на власному досвіді наслідки бичування; знав, що значить для Ісуса бути збичованим вдруге. Напевно, коли він побачив Симона з Киринеї, який ніс хрест Ісуса, то в душі відчув симпатію до цієї людини.

Віддаль від преторії Пилата до Голгофи була невеликою. І ось вже воїни зв'язували розбійника, щоб його розіп'яти. Розбійник і його друг-злочинець боролись з катами. Це було дуже неприємне видовище, але воно швидко закінчилось. Сильні руки поклали його на хрест, прив'язали і прибили цвяхами. Разом з хрестом він піднісся вгору і шарпнувся від страху й болю, коли хрест встановлювали в спеціально приготованій ямі. Невдовзі від болю він впав у напівсвідомий стан, а його розум немовби сфокусувався на одній думці: він буде вмирати повільною смертю.

На мить у його душі з'явилось збентеження. Він почув, як Ісус тихо молився: "Отче! Прости їм, бо не знають, що роблять". Чітке розуміння усього, що відбувається, осяяло його свідомість.

Спогади про все, що говорив цей Проповідник; власний життєвий шлях несподівано постав перед ним зовсім в іншому світлі. На хресті розбійник про все це згадав. Він робив жахливі вчинки. Він розбив серце своєї матері.

І ось тепер його розп'яли, і кров стікала з ран, пробитих цвяхами, і він згадав все, але вже не міг змінити свою долю. Він не міг звільнити руки і

ноги від залізних цвяхів. Він не міг навіть ворухнутися, бо був міцно прив'язаний; невдовзі він мав померти.

І тоді, можливо, розбійник не витримав. Він прикрикнув на свого товариша, який проклинав усіх, закликаючи кару на голови суддів, катів і навіть своїх товаришів: "Замовкни! Чому ти всіх проклинаєш і лаєшся? Ми отримали те, що заслужили, а ось цей Чоловік не зробив нічого поганого". І сказав Ісусові: "Пом'яни мене, Господи, коли прийдеш у Царство Твоє!" (Лк 23, 42).

Світло засяяло в душі розбійника. "Переді мною Той, Кого передбачали пророки", – міг сказати розбійник. – Він є справді Месія, Царство Якого невдовзі наступить". Ісус відповів йому словами, які пам'ятатимуться вічно: "Істинно кажу тобі, сьогодні будеш зі Мною в раю" (Лк 23, 43).

Людина, яка була розп'ята на центральному хресті, уже відчула подих смерті. Двоє інших ще були живі. "Через те, що це була п'ятниця, отже, щоб не залишилися в суботу тіла на хресті, — бо був Великдень тієї суботи, — то юдеї попросили Пилата, щоб переламали їм голінки й познімали з хреста. Отож, вояки прийшли і переламали першому голінки і другому, який був з ним розіп'ятий" (Ів 19, 31-32). Той, кого ми називаємо розбійником, напевно, з жахом чекав на хресті своєї черги. Йому перебили голінки, потім з жорстокістю зняли з хреста.

Інколи ми думаємо, що доля злочинця, розп'ятого на хресті, була не настільки вже важкою, що він просто помер і спочив у мирі, очікуючи ранку воскресіння. Але відкриймо наші очі й наші душі, щоб поспівчувати йому і зрозуміти його. В ті останні години він переносив неймовірні страждання, як будь-яка інша людина. В ці останні хвилини йому необхідно було вірити, як це необхідно сьогодні і нам.

Я думаю про те, чи чули його батьки обіцянку Христа. На мою думку, сумнівно. Кати, які вели записи про виконання вироків, зазначили, що злочинець був страчений відповідним чином. В їхньому списку цей нещасний був просто ще одним розбійником, який заплатив ціну за свої злочини. Але в небесній книзі для нього відведено важливе місце. Одного разу його тіло воскресне до життя і він, побачивши Розп'ятого, щиро подякує Йому.

У центрі всіх подій стояв Ісус, Який молився: "Отче, прости їм". Він сказав світові через Своїх учнів: "Я ж коли від землі буду піднесений, усіх притягну до Себе".

Він був піднесений, щоб люди також могли піднятися на небо, щоб ми могли прийти до Нього. Чи є молитвою вашого серця слова: "Господи, пом'яни мене", і прохання вашого Господа за вас: "Отче, прости", і Його обіцянка вам: "Сьогодні ж будеш зі Мною в раю"?

Коли ми думаємо про Христа і розп'яття, чи знаходимо у собі сили сказати: "Господи, візьми моє життя, візьми усього мене. Я всеціло віддаюсь Тобі". Чи хочете ви цього? Якщо так, то я запрошую вас клякнути перед Божественним Спасителем і віддати Йому своє серце, яке сповниться Його миром.

Підготувала Віра АРІВ
(за книгою Леслі Хардінга "Вони були того дня на Голгофі")

ІВАНКОВА ВЕРВИЦЯ

Сергієві батьки були середнього достатку і, як це тепер часто, буває, цілком поринули у свої обов'язки. Єдиному синові уваги приділяли мало, сповідуючи таку "філософію": не голодний, не голий і не босий, то все гаразд.

А Сергій "жив" вулицею: там була його родина, друзі, все наймиліше. Вже давно закінчив школу, мізерні знання не давали ніякої надії на можливість вчитися далі. А до фізичної праці він мав нехіть і лінь, та й пощо трудитися, якщо з друзями вони спокійно обходяться і так. Це ж так просто: перепинити на вулиці школяра чи беззахисну жінку, здерти годинник чи ланцюжок, а потім за безцінь продати і "гуляй, душе"...

...Був погідний осінній ранок. Розмаїття осінніх барв радісно виблискувало під ще теплим сонечком. Легенький вітерець поволеньки перераховував перші опалі листочки. Галасливе птаство притьмом будило тишу, що зависла над мальовничим краєм.

Іванко крокував алеєю парку, радісно наспівуючи: "Ще не чувано ніколи, щоб вона не помогла". Він прошкував до церкви і в глибині серця радів, що не має двох перших пар і може цього святкового дня піти на Службу Божу. Раптом перед ним, мов з-під землі, виринула кремезна постать, що аж ніби "нависла" над худорлявим Іванком, і прорекла: "Давай гроші".

Іванко від несподіванки став як вкопаний. Він не вмів лукавити і тому відповів, що має тільки дві гривні, які хоче дати на тацу в церкві. Але ті слова не вплинули на Сергія. Бажаючи перевірити правдивість слів, блискавичним злодійським рухом він встромив руку в кишеню Іванкової куртки. Задоволена посмішка осяяла обличчя Сергія, він гадав, що витягає з Іванкової кишені повненький гаманець.

Та все було не так... Боже Провидіння хотіло, щоб все сталося зовсім інакше... Сергій відкрив маленький шкіряний футляр і на руці в нього опинилася дерев'яна вервичка з Розп'яттям... У його душі й серці виринули тисячі думок і відчуттів. Перед очима блискавично промайнуло дитинство, любляча бабуся, яка кожний день молилася на вервиці і часто казала: "Дитинко, Ісус тебе дуже любить. Він вмер, щоб ти жив, і пам'ятай, що Він все знає і все бачить".

У цій хвилі Сергієві здалося, що та величезна хвиля сорому і каяття, яка накотилася на нього, покриє його назавжди. Серце його почало колоти вістря докорів сумління. Він мовчки віддав Іванкові гроші й вервичку і, похиливши голову, злегка похитуючись, побрів геть...

... Минув місяць. Була святкова неділя. Іванко вже зайняв чергу до сповіді, а тепер відмовляв радісні таїнства вервиці за навернення того незнайомого хлопця з осіннього парку. Іванко ніяк не міг його забути і щиро вірячи в те, що для Господа немає неможливого, просив Його про чудо

А в цей час від сповідальниці, радісно усміхаючись, відійшов кремезний світловолосий хлопчина. Віднайшовши внутрішній спокій і мир, він клякнув перед образом Пресвятого Серця Ісуса і щиро молився.

Після Служби Божої хлопці майже одночасно виходили з церкви, їхні погляди зустрілися. Це була зустріч двох давніх друзів, які несподівано знайшли один одного і не можна було зрозуміти, хто з них радів більше від цієї зустрічі.

бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

СВЯТА ТАЇНА ПОДРУЖЖЯ (10)

Цього разу поведемо мову про душпастирську опіку розведених подругів.

У св. Євангелії Ісус Христос сказав: "Що Бог злучив, людина хай не розлучає" (пор. Мт 19, 6). Як знаємо, сім'я створюється для взаємної любові, тобто для постійної взаємної жертви подругів, для народження і виховання у любові дітей.

В останні часи серйозною проблемою світового, а також і українського суспільства і Церкви, стало розлучення подружніх пар. Люди, які вирішили пов'язати свої життя назавжди, за якийсь короткий час розчаровуються у подружньому житті і вирішують розлучитися. Оскільки людська природа вимагає життя у спільноті, то переважно такі люди вдруге або й втретє одружуються, створюючи таким чином нові сім'ї.

Унаслідок цього виникають численні проблеми морального і соціального характеру. Тому Церква намагається запобігти розлученню, а розведених подругів знову з'єднати, шукаючи разом з ними шляхи виходу зі складних ситуацій.

Церковне законодавство передбачає для розведених подругів т. зв. сепарацію, однак, їм не дозволено створювати нові сім'ї. Якщо розведені подруги все ж таки створили нові сім'ї, то вони не можуть брати активної участі у церковному житті й приступати до Святих Тайн Покаяння і Пресвятої Євхаристії.

Однак світ, який постійно воює проти Бога і топче Його святі заповіді, проголошує свободу людини вищою від будь-яких моральних принципів. Тому в сучасному суспільстві побутує думка про те, що не тільки одружитися, а й розлучитися має право кожна здорова людина. Дарма, що таке "право" людини заставляє страждати і самого носія цього права, а ще більше тих, що його оточують. Знаємо з досвіду, що ті, які розвелися, наносять непоправної шкоди як собі самим, так і своїм дітям.

Душпастирська опіка розлучених подругів представляє сьогодні для Церкви особливе завдання. Іноді розлучені, тим більше, якщо вони створили нову сім'ю, почуваються покинутими не тільки Церквою, а й Богом. Тому деякі з них уже більше не стараються віднайти шлях до Бога, дедалі більше занурюються у гріх і не бачать для себе виходу. У цій ситуації всі, що зустрілися з проблемою розлучення у себе в родині, між знайомими чи на парафії, повинні зрозуміти, що розлучення є проблемою, але зазвичай тільки наслідком раніше невирішених проблем.

Найчастіше розлучення спричинене недостатньою підготовкою подругів до подружнього стану. Тому розмова втрьох – розведені подруги і священик-душпастир – звичайно надолужує цей брак підготовки до співжиття та взаємного пізнання і розуміння подругів.

Основною проблемою, яка призвела до розлучення, є нерозуміння подругами самого значення подружнього співжиття, а також величі християнського Таїнства Подружжя. Друга проблема – це неготовність жертву-

ватися для другого через тільки зовнішню закоханість і егоїзм кожного з окремих подругів. Третя – це цілковите нерозуміння проблематики оточенням. Дуже часто батьки, близькі чи друзі, які не підтримують розлучення, відкидають не тільки рішення подругів розлучитися, а й самих людей як таких, постійно звертають їм увагу на неморальність їхніх дій і таким чином ще більше поглиблюють почуття самотності і нерозуміння у тих, хто розлучився чи наміряється це зробити. З іншого боку ті, які не зважають на мораль, стовідсотково підтримують таке рішення, розвиваючи у подругів почуття егоїзму і заглушуючи голос сумління, який говорить, що треба все ж таки зробити все можливе для збереження законного подружжя.

Нерідко подруги розводяться через надмірне втручання батьків у їхнє сімейне життя. У більшості випадків це пов'язано з тим, що молода пара живе в домі батьків однієї чи другої сторони, які постійно хочуть командувати в молодій сім'ї, зокрема наказувати зятеві чи невістці, які прийшли до їхньої хати. В тому випадку душпастир повинен провести розмову не тільки з подругами, а й з тими батьками, з якими вони конфліктували.

У багатьох випадках після неодноразової розмови з душпастирем розведені подруги повертаються до сімейного співжиття. На жаль, не всі намагання душпастиря родять добрим плодом. Деякі розлучені пари і далі не хочуть нічого чути про примирення.

Також слід наголосити на тому, що без огляду на те, що розлучені подруги, які створили нові сім'ї і живуть на віру, не мають права приступати до Святих Тайн Сповіді і Причастя, то це не означає, що їх відкинув Господь Бог і вони вже осуджені на вічне прокляття. Таким людям треба шукати способу вирішення своєї проблеми – щодня щиро молитися до Бога, брати участь у недільних Богослужіннях та інших моліннях, старатися, щоб у своїй новій сім'ї не повторювати помилок минулого, намагатися жити якомога моральніше і більш відповідально ставитися до виховання дітей.

Завдання священика і всіх, хто якимсь чином причетний до праці з розлученими подругами – вказати їм на шляхи справедливого і відповідального ставлення до дітей від попереднього подружжя, не роблячи різниці між спільними дітьми і дітьми одного чи другого подругів, людяного ставлення до колишнього подруга і його рідні.

Подругам, зокрема похилим віком, які хотіли би повінчатися, але не можуть це зробити задля якоїсь вагомої перешкоди, св. Церква може дозволити їм приступати до Святих Тайн Сповіді і Причастя під умовою, що вони попередньо склали присягу перед своїм парохом, що більше не житимуть статевим життям. Священик у свою чергу повинен переконатись, що участь таких подругів у повноцінному християнському житті не спричинить згіршення у парохії, і отримати благословення від свого єпископа на уділювання їм Святих Тайн.

У будь-якому випадку душпастир повинен вселити в душі розведених подругів надію на Господа Бога, бо сам наш Божественний Вчитель запевняє: "Хто до Мене прибуде, Я не відкину" (Ів 6, 37).

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

СВІТ НЕ БЕЗ ДОБРИХ ЛЮДЕЙ

Сьогодні як ніколи у Мирона був дуже напружений робочий день. Працюючи в банку, він як молодий спеціаліст хотів якнайкраще виконати свої обов'язки. Юнак ретельно проглядав звіти, обрахунки, різні записи. Недавно закінчивши Кредитно-обліковий технікум, він хотів зреалізувати свої знання і здібності на роботі.

Помешкання для себе Мирон знайшов у старенької побожної бабусі. Чоловік її після війни був репресований і не повернувся зі заслання, а діти розійшлись по світі. Увесь свій вільний час вона проводила у молитві й читала релігійні передвоєнні книжки та журнали, які з великою пошаною зберігала у своїй шафі на окремій поличці.

Мирон з дозволу бабусі міг вільно користуватись цими книжками. І сьогодні юнак, прийшовши з роботи і повечерявши, перечитував пожовклий зшиток "Місіонаря" з тридцятих років минулого століття. Через якийсь час йому захотілось вийти на вулицю, щоб подихати свіжим повітрям. Він відклав на столі часописи і вийшов з хати.

Був гарний літній вечір. Мирон вирішив пройтись вулицями міста, щоб помилуватись ним у цю прекрасну вечірню пору. Було вже пізно і на вулиці майже нікого не було, тільки з деяких вікон де-не-де ще виднілося світло. Мирон ішов у напрямі до базару. На небі ясніло безліч зірок, а між хмарами виблискував блідолиций місяць.

Юнак вже дійшов до самого базару і хотів повернутись додому на нічний відпочинок. Аж раптом він почув незвичний звук, який його насторожив. Коли Мирон підійшов на кілька кроків ближче, то йому здалось, що це плач маленької дитини. Та він одразу ж відкинув цю думку і вирішив, що це крик якогось птаха.

Мирона зацікавило, який це птах подає такі дивні звуки. Він уважно прислухався. Постоявши декілька хвилин на місці, він рушив, та враз знову почув тужливий зойк, який вже більше був подібний до дитячого плачу.

Підійшовши до кута базару, він опинився перед неглибокою ямою, куди скидали сміття. Тепер він був впевнений, що цей голос було чути з ями. На щастя, він мав при собі сірники. Запаливши сірник, Мирон нічого не побачив із-за слабенького світла. Підпаливши якийсь папірець, він побачив те, чого аж ніяк не сподівався – маленьку дитину. Не повіривши своїм очам, він ще раз освітив полум'ям від паперу смітник, у куточку якого на купі сміття лежало на голубій хустинці завернуте в якесь ганчір'я немовля.

На жаль, на базарі нікого не було, ні сторожів, ні перехожих. Дитя, як і раніше, час від часу подавало голос плачу. Це був крик невинної душі, який кликав когось на допомогу. Мирон був зворушений і не знав, як діяти зараз, але відчув жаль до цієї дитини. Хтось напевно молився за це новонароджене дитя і ангел-хоронитель все робив, щоб охоронити його.

Тут Мирон збагнув, що про цей випадок потрібно повідомити лікарів. Бог дав життя цій дитині і потрібно її рятувати. Мирон перехрестився, а відтак перехрестив дитину і з молитвою у серці подався до найближчої лікарні.

Лікарня не була так близько, як йому здавалось. По дорозі він зустрів міліціонера, який спішив додому, розповівши йому все, що трапилось.

– При чому тут я? Це справа лікарів. Іди скоріше в лікарню на швидку допомогу, – говорив байдуже міліціонер.

Відійшовши декілька кроків, правоохоронець повернувся і сказав:

– Коли зайдеш на швидку допомогу, обов'язково подзвони черговому у відділ міліції.

Прийшовши до лікарні швидкої допомоги, Мирон увійшов у приймальню. Він привітався з присутніми і почав розказувати про свій випадок.

– Чимскоріш потрібно рятувати життя, – закінчив свою розповідь Мирон.

– Ну і що? Таких випадків зараз багато. Народить і викине. Там вже немає що рятувати. А завтра розберемося що до чого...

Почувши ці слова, Мирон спалахнув:

– Дитина жива, про це вже міліція знає і потрібно подзвонити у відділ черговому.

– Звідки у вас такі відомості? Це ваша дитина? – сперечалась лікарка.

– Ні, я по дорозі зустрів міліціонера і він мені сказав іти сюди за допомогою.

Лікарка незадоволено подивилась на Мирона і покликала медсестру, яка також не виявляла бажання їхати за дитиною.

– Що за люди? – подумав Мирон, а вголос відважно запитав: – Чи ваші дії не суперечать присязі Гіппократа?

На щастя, в ту мить у відділ ввійшов черговий лікар, який одразу ж наказав їхати за дитиною і тут же подзвонив черговому міліціонерові.

До місця випадку їхали всі мовчки. Біля базару на них уже чекала міліцейська машина. Мирон швидким кроком прямував попереду, а за ним йшли медсестра, лікарка і два міліціонери. Підійшовши до ями зі сміттям, вони почули плач дитини.

Мирон зрадів:

– Дитина жива, хоч голос набагато слабший.

Міліціонер освітив яму, а медсестра скочила у смітник, взяла дитину в руки і подала її лікарці. Потім допомогли їй вийти з ями. Всі почали розглядати дитину. Виявилось, що це був хлопчик.

– Потрібно завезти дитину в пологовий будинок. Їй потрібна допомога, – говорила лікарка, а міліціонер записував усі дані про Мирона.

Швидка допомога поїхала рятувати дитину, а міліціонери підвезли Мирона додому.

Вийшовши з машини, юнак вирішив ще помолитись на вервиці за життя незнаної дитини. Дякував Богові, що все, що йому належало зробити, він виконав. Була вже пізня ніч і Мирон, подякувавши Богові, пішов на відпочинок до хати.

Вранці, коли Мирон про все, що відбулось минулого вечора, розказав бабусі, вона уважно його вислухавши, сказала:

– За цей добрий вчинок будеш мати нагороду від самого Господа Бога. Нехай тебе Бог обдарує доброю дружиною і дітьми. Тільки молись за здоров'я і щастя цього хлопчика, якого ти врятував.

На роботі також було немало розмов, але більше говорили про ту жінку, яка народила дитину, обсуджували її, та ніхто не сказав за Провидіння Боже в даному випадку.

Після обіду Мирон пішов у пологовий будинок, щоб довідатися про стан здоров'я дитини. Йому відповіли, що хлопчик здоровий, важить три кілограми і двісті грам, та хвалили його геройський вчинок.

Минув тиждень. На усиновлення дитини записалось аж чотирнадцять людей. Першим претендентом був сам Мирон. Його мати навіть погодилась допомогти йому виростити хлопчика. Але дитину усиновила заможні бездітні подруги, які були працівниками того ж банку, де працював Мирон.

Подружжя було бездітним і давно мріяло мати дитину. Тепер вони були щасливими і дякували Миронові за врятування хлопчика. Назвали його Ігорем, а хресним батьком був сам Мирон. Хлопчик виростав на потіху батькам і подавав добрі надії.

• • •

З того часу минуло багато років. Одного дня Ігор зі своєю нареченою запросили Мирона на весілля. Прийомні батьки з радістю згадували той час, як Ігор став їхнім улюбленим сином.

Мирон теж хвалився своїми добрими дітьми. Він розказував про свою стареньку бабусю, у якої жив на квартирі у молоді роки. Казав, що це вона випросила для нього у Бога доброї дружини і дітей. А найбільше він був вдячний Богові, що його син став добрим священиком, про що також молилась бабуся.

Своїх прийомних батьків Ігор називає батьком і матір'ю, хоч вони ще в дитинстві сказали йому, що не є його рідними батьками. Він до сьогодні не знає, хто його рідні мати і батько. Та він їх не осуджує, але завжди їм вдячний, зокрема матері, що вона дала йому життя, не вбивши його у лоні.

Ігор дякував Богові за те, що послав у важкі хвилини його життя таких добрих людей. Мирон став його другим ангелом-хоронителем, який врятував його від неминучої смерті, а його прийомні батьки не дали йому відчути гіркий присмак сирітства.

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

ПОДЯКА МАТЕРІ БОЖІЙ

Багато років у нашій сім'ї не було дітей. Проте ми з дружиною часто ходили до василіянської церкви св. Андрія у Львові: брали участь у Богослужіннях, спільних молитвах, приступали до Святих Тайн.

Ми вирішили розповісти про нашу проблему отцям Василіянам і вони вислухали нас: відправляли за наше здоров'я Служби Божі, молилися за нас перед чудотворною іконою Матері Божої. І наші спільні молитви були вислухані. Зараз ми радіємо, спостерігаючи, як росте наша донечка.

Не знаємо, як маємо дякувати за заступництво Матері Божій, тому кажемо словами молитви: "Маріє, ти все можеш, ти розрадила нас. Ти – найкраща мати і прагнеш нас рятувати. Ти вислухала ласкаво наші прохання і прийшла до нас із своєю неустанною поміччю".

Звертаємося до всіх, у кого є подібна проблема: не втрачайте надії на Боже благословення ні за яких обставин; приходьте до Матері Божої зі своїми щирими молитвами і вірте, що будете вислухані.

ЗА КОГО МОЛИМОСЯ У БОЖЕСТВЕННІЙ ЛІТУРГІЇ?

Бувають такі люди, що все щось мають до балакання і критики. Почув я недавно такі слова: "А в нашій Літургії не молимося за невірних, за грішників, за тих, що живуть на віру...".

Не завжди питання заслуговує на відповідь. Але цим разом варто відповісти і пояснити, як то насправді є.

От візьмім до рук молитовник, де є повний текст Божественної Літургії св. Івана Золотоуста, і уважно розгляньмо наші прохання на ній.

От хоча б на мирній єктенії. Тут знаходимо такі слова: "За тих, що плавають, подорожують, за недужих, страждаючих, полонених і за спасіння їх".

Коли молимося за добрі кліматичні умови, то молимося в дусі Євангелія, де Бог Отець посилає сонце й дощ добрим і злим. Для прикладу на тій же єктенії: "За добре поліття, за врожай плодів земних і часи мирні". Тут теж не обмежується наша молитва тільки до нас самих, тобто хрещених, а усіх, які потребують помочі Божої та опіки.

На молитві в часі тропарів священнослужитель тихо молиться, звертаючись до Небесного Отця: "Ти не погорджуєш грішником, а встановлюєш покаяння на спасіння". Жодним грішником Господь не погорджує, подібно як не погордив митарями Матеєм і Закхеєм, блудницею Магдалиною, розкаяним розбійником.

На сугубій єктенії, тобто у молитві посиленого благання, священнослужитель мовить: "Щедроти Твої зішли на нас і на всіх людей Твоїх, що очікують від Тебе багатої милости".

На першій молитві вірних: "Дякуємо Тобі, Господи Боже сил, що сподобив нас припасти до щедрот Твоїх за наші гріхи і за людські невідання ..., приносити жертви безкровні за всіх людей Твоїх". І про це ще раз йде мова на молитві приношення після великого входу.

Перед освяченням дарів у євхаристійному каноні священнослужитель молиться: "Він [Ісус Христос] сам Себе видав за життя світу". А у виголошенні слів освячення мовить: "Це є кров Моя Нового Завіту, що за вас і за багатьох проливається на відпущення гріхів". Під словом "багатьох" слід розуміти всіх людей.

У молитвах після освячення священнослужитель ще раз тихо молиться: "За Богом бережений народ наш, правління і все військо", а також за всіх жителів села, міста чи країни, які там живуть. А там, як ми добре знаємо, живуть і ті, що з вірою, і ті, що тільки називаються віруючими, і ті, що взагалі безбожники. Далі ще раз згадуємо тих, що плавають і подорожують, недужих, страждаючих, полонених. Тож хіба між ними немає невіруючих, грішників, тих, що живуть на віру чи в інших налогових гріхах?

Після Господньої молитви "Отче наш" священнослужитель мовить: "Ти, Владико, ... рівно подай, відповідно до потреби кожного: з плаваючими плавай, з подорожніми подорожуй, а недужих ізціли".

Наприкінці св. Літургії перед "Нехай буде ім'я Господнє" священик голосно промовляє: "Мир світові Твоєму даруй..., Богом береженому народові нашому, правлінню і всім людям Твоїм".

З усіх наведених нами цитат випливає, що ми молимося на Божественній Літургії за всіх людей світу, але коли сам Господь найкраще знає, кому що потрібно, то дуже добре знає, що грішники потребують навернення і прощення, і не потрібно всі ті категорії окремо перераховувати.

Зрештою нам потрібно знати, що на літургії жертви, тобто після великого входу мають право брати участь тільки хрещені, тобто віруючі. Тим то колись оглашенні, каянники (ті, які мали довготривалу покуту) та інші особи, які були вилучені з церковної громади, мусили вийти з церкви, почувши наказ диякона: "Оглашенні вийдіть". Такої практики в Церкві немає віддавна, тому Синод єпископів УГКЦ дозволив не відправляти єктенії за оглашенних.

Учительський уряд Церкви навчає, що першість у молитві мають ті, що перебувають у Божій ласці, "з вірою, побожністю і страхом Божим беруть участь" у небесному бенкеті вже тут, на землі, тобто споживають Пресвяте Тіло і Кров Божественного Спасителя на відпущення своїх гріхів. А тих, які живуть у тяжкому грісі й не мають права причащатися, Церква не виганяє сьогодні з храму перед "Ми Херувимів", а дає їм змогу брати участь у Службі Божій до кінця, бо їхня молитва, злучена з молитвою цілої Церкви, допоможе їм навернутися, щоб осягнути вічне життя і світле воскресіння!

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

СОФІЯ – МУДРІСТЬ

Минулого року в ч. 12 часопису "Місіонаря" було подано матеріал про життя і душпастирську працю о. Теодора Малка. Подаємо в цьому числі статтю, основану на спогадах рідних священика про його дружину.

Сім'я о. Теодора складалась з дружини Софії, синів Ярослава й Ореста, дочок Віри, Надії і Стефанії. Софія Малко походила зі знатного графського роду Калинських, з якого походив і єпископ Греко-Католицької Церкви Іван Калинський, котрого за спротив ліквідації Католицької Церкви на Холмщині царська влада вислала до Вятки, де він і помер у 1866 році. Змалку вона залишилася сиротою і нею опікувався вуйко.

Дружина о. Теодора Софія була дуже побожною і ревною християнкою і всі любили її за надзвичайно лагідну вдачу. Була дуже доброю і простою, мала шляхетні манери і те, що не купиш ні за які гроші – шляхетність душі й високу духовність.

Отримала гарну освіту, знала добре німецьку і латинську мови. Не маючи жодної медичної освіти, вона мала неабиякий успіх у лікуванні хворих, для яких часто вибирала і виготовляла потрібні ліки. Знання латини якраз і відігравало важливу роль, коли готувала ліки, називаючи їх, як вона любила жартувати, "латинською кухнею".

Часто виліковувала тих, від кого відмовлялися лікарі з дипломами, допомагала всім, незалежно від того, чи був поранений "наш", чи "москаль. Казала, що всі ми — Господа діти і раз людина потребує, значить маємо обов'язок їй допомогти. Про ймость-лікарку знали в усій околиці. Це часто допомагало о. Теодору

сховатися від недремного ока КДБ, бо як допитували кого-небудь, чому ходив до отця, то відповідь завжди була: "Та треба було в їмость лікарства взяти".

Софія мала сильний, якийсь аж магнетичний вплив на людину і вже від одного спілкування з нею всім ставало легше. Кожний почував себе біля неї своїм і ніхто ніколи не відчув і крихти зверхності. Ця родина взагалі була дуже доступною для всіх: "А сідайте з нами печену бульбу їсти", – таке запрошення міг почути кожен, хто завітав до них у час обіду чи вечері.

Коли помер о. Теодор і Софія жила вже у м. Львові на колишній вул. Червонофлотській, то часто її відвідували жителі зі села Березець і все з якимсь гостинцем (вдова після священика не мала пенсії). Вона часто казала, що їй сумління не дозволяє іти на базар, чим її внуки були дуже здивовані. А вона пояснювала, що на базарі все є хтось з "її людей", які все щось їй "впхають" у торбу і не хочуть брати грошей, а в тих людей є родини і їм ті гроші таки потрібні.

У побуті була дуже невибаглива. Після смерті чоловіка завжди носила чорний одяг, кажучи, що поки "москаль тут панує, нема чому тішитися і по тому жалоба". Була людиною молитви і посту – завжди в неділю або в катедрі, або в хаті по радіо Ватикан слухала Службу Божу. Часто в хаті сходилися знайомі і хтось з "непідписаних на православіє" отців сповідав і правив св. Літургію. Всі середи і п'ятниці вона постила без м'яса і набілу. І хоч мала кволе здоров'я, ніколи не нарікала, завжди була погідна і усміхнена.

У її скромному помешканні знаходили втіху і розраду, а часто і посильну допомогу дружини засуджених, репресованих чи депортованих у Сибір священиків; тут зупинялись під час своєї підпільної роботи "непідписані" священики; тут довший час перебував і о. Стефан Яворський.

Коли померла в лютому 1971 року, то на похорон з'їхалося дуже багато людей, зовсім незнайомих, і можна було почути: "Це твоя рятівниця" (наприклад, хлопчина отримав дуже важкі опіки, лікарі відмовилися лікувати, а Софія зробила мазь і все загоїлося).

Нехай ця скромна розповідь про цю жінку священика стануть прикладом для наслідування дружинам наших священиків на парохіях.

Віра АРІВ

ГОСПОДЬ ВИСЛУХАВ МОЄ БЛАГАННЯ

На сторінках журналу "Місіонар" складають щирі подяки Господеві й Пресвятій Богородиці, а також небесним заступникам – св. апостолові Юді Тадею, блаж. Миколаю Чарнецькому та іншим:

Ольга з родиною з м. Львова – за вступ до Національного університету "Львівська політехніка"; родина Лавренюк із м. Першотравневська Дніпропетровської обл. – за вирішення складної життєвої проблеми; Іванна з м. Самбора Львівської обл. – за вихід із складної ситуації; Надія з м. Червонограда Львівської обл. – за успішне складення іспитів; Лілія-Олена З. із м. Львова – за успішну сесію в інституті; Зоряна-Василина з м. Львова – за щасливе народження сина; Мирослава Федишин – за навернення чоловіка; Галина з м. Кам'янка-Бузька Львівської обл. – за оздоровлення сина після операції на пухлину мозку; Тереза Богачевська з м. Жовква Львівської обл. – за працевлаштування сина; Марія Яжик-Солтис з м. Червонограда Львівської обл. – за оздоровлення дочки Світлани та успішне закінчення університету сином Богданом.

ШАНОВНА РЕДАКЦІЄ!

Нещодавно я у своїй поштовій скриньці знайшов безкоштовну львівську газету "Місто і передмістя". Там була поміщена стаття про "контактера з космосу Петра", у якій він говорить неймовірні речі. Скільки в цьому всьому правди?

Остап Бондаренко,
м. Львів

З християнської точки зору у відповідях Петра на запитання репортера Алли Антимонової ніякої правди немає. Шкода, що ця наша відповідь побачить світ після кільканадцятьох його сеансів, які є, на нашу думку, черговим обманом.

Зі згаданого інтерв'ю, яке мало великий резонанс у Львові, можемо зробити висновок, що "контактер Петро" не є християнином, ані навіть віруючою людиною, отож, через нього не діє Бог. Одинокий натяк на його причетність до християнства є його видіння у храмі Гробу Господнього в Єрусалимі, але з ним правдоподібно розмовляв не Бог, а диявол, якому він, згідно з його словами, продав душу ще в дитинстві, будучи одинадцятирічним хлопчиком. Диявол так легко не відступає від своїх слуг і не відрікається від них, а змушує їх постійно йому служити.

Неправдою є те, що "контактер Петро" хотів навернутися до Бога і що Господь не прийняв його, тому він змушений був шукати захисту і підтримки на інших планетах. Якщо би Петро відрікся диявола, то Бог без жодного сумніву прийняв би його, як блудного сина, в Свої батьківські обійми, як зрештою Він приймає кожного з нас на св. Хрещенні, коли ми самі або хресні батьки в нашому імені сказали: "Відрікаюся від диявола".

"Цілителів і бабок" у нас ніколи не бракувало. Більшість з них вдавали з себе віруючих християн, деякі виступали представниками мусульманства, а "контактер Петро" є представником східних релігій, які вірять у перевтілення, карму, домішуючи до цього парапсихологічні явища і елементи наукової фантастики.

Дивує його хвальба і зухвале твердження, що він може все, тобто як він каже: "Ніхто в світі, крім мене, цього не вміє". Він запевнює, що лікує людей від будь-яких недуг, пророкує події, тобто чинить так, немовби був богом.

Ми впевнені, що правдиві християни не віритимуть таким обманам, за які ще треба, до речі, й дорого платити. Але якби справа була тільки у втраті грошей, то ще півбіди. Однак люди ризикують послабити, а, може, й втратити свою віру. З дияволом жартувати християнинові не можна, а слід його гнати геть і відсторонюватися від його оман, кажучи рішуче подібно до Христа: "Геть від мене, сатано!".

Зрештою, хто має в руках книжечку "Не бійся, тільки вір"*, знайде в ній підтвердження правильності нашої думки щодо таких явищ і ще багато чого корисного для кожної людини.

---

* *Цю книжку можна придбати в нашій редакції.*

МАТЕРИНСЬКИЙ ОМОФОР

В подяку Пречистій Діві Марії за чудесне зцілення дочки Марії від смертельної недуги 13.10.1994 р.

З тих пір минуло дев'ять літ
(чи це був сон, чи Божа кара),
З діагнозом енцефаліт
Єдина донечка вмирала.

Я була в розпачі в той час,
Молилась щиро за дитину:
"Врятуй, Ісусе, їй життя,
Вона ж у мене бо єдина.

Пречиста Матінко Свята,
Покрий її своїм Покровом,
Безсила я, ти ж огорни
Її материнським омофором".

І голос з неба підказав
Обкласти її свяченим зіллям
Священика їй привезти, –
Одна на Бога лиш надія.

Знов ніжний голос запитав:
"Дочку віддати Богу зможеш?".
Якась мить відчаю, а втім:
"Хай діється воля Твоя, Боже".

Ісус їй дарував життя,
Хоча терпіння перенесла.
Що ж стало поштовхом біди?
Відвідини до екстрасенса.

В житті не бійся, тільки вір,
І станеться по твоїй вірі.
Відбулось чудо із чудес,
Подібно донечки Яіра.

Пречиста Матінка з небес,
Під свій Покров взяла Марію.
13 жовтня – день чудес,
Коли здійснились усі мрії.

Любов Д.,
м. Червоноград

МОЛЮСЬ ТОБІ

Молюсь Тобі, мій Боже, сонцем ясним,
В порогах сяйних раннього світанку.
Молюсь Тобі, коли під сяйвом красним
Земленька-мати будиться з оспанку.

Молюсь Тобі, коли квітки маленькі,
Мов ароматами зітхають, дишуть.
Молюсь Тобі, коли вітри легенькі
Пестливо віттями дерев колишуть.

Молюсь Тобі, коли лан колосистий,
Хвилюючись на сонці, доспіває.
Молюсь Тобі, коли вже смерк тінистий
На тихе поле-нивоньку спливає.

Молюсь Тобі, коли пташня маленька,
З вечірнім дзвоном пісню шле в поклоні.

Молюсь Тобі, коли й вже ніч легенька
Колише все до сну на своєму лоні.

Молюсь Тобі, коли вогненні зорі
Таємно в безгомінній далі сяють.
Молюсь Тобі, коли хмарки прозорі
Край місяця сріблистого дрімають.

Молюсь Тобі всім серцем щохвилини
Й душа моя пісні Тобі співає.
Молюсь Тобі молитвою дитини,
Що тихо руки у мольбі складає.

Молюсь Тобі, Тобі, Творцеві мому,
Красі Твоїй і величі Твоїй клонюся.
Тебе усього бачу в творі Твому
І все Тобі й в усім Тобі молюся.

*ЗОРЕСЛАВ**

** Літературний псевдонім о. Севастіяна Сабола, ЧСВВ, який помер 20 лютого цього року (див. "Місіонар", 2003 р., ч. 3, с. 95).*

МАТИ

– А візьми-но, Павлуню, дзбаночок та побіжи за водицею під "сивий камінь"! Я вчора цілий день так напрацювалася на чужій роботі, що вже ледве ногами волочу. Плечми не годна повернути! А тут уже й пора б якийсь обідець зварити!

Так просила стара мати свого Павлуня, що сидів на лаві і заглядав у вікно.

– Е! Я не піду! Я не хочу! Я не маю часу! – відказував Павлунь.

А там, поглянувши ще раз у вікно, одягнув шапочку на голову та й майнув надвір. Ще й дверми так гримнув, що вони лопнули до одвірків, аж вікна задзвонили.

На мості вже чекав на нього Михайлик. Гнав коней на городи й обіцяв Павлуня взяти на коня, перевезтися трохи. Виліз Павлунь на поруччя, а звідси тільки стрибнув на коня й уже їхав верхи. Дуже любив їздити, то й тішився. У них поля не було, тому коней не тримали ніколи. Батько його ходив до міста на поденні зарібки.

Коні були дужі та шпаркі. Підтюпцем скоренько заїхали на пасовисько. Тут Михайлик спутав їх, і оба хлопці пустилися назад у село. Але недалечко під липою побачили цілий гурток дітей. Забігли й собі туди, побавитися трішки з пастушками.

Та пастушки не були самі. Між ними на камені сидів старий Сафат. Він дуже любив дітей і завжди їм щось цікаве розповідав. І тепер діти обступили його навкруги та просили зі всіх боків: "А розкажіть нам, дідусю, якоїсь казочки!"

Старий Сафат не дався довго просити. Погладив рукою свою сиву бороду та став розповідати:

"В далекому краю, за морем, за горою, жив птах пелікан. Великий, як наш бузько, гарненький, біленький, як сніжок, та ще й із червоним дзьобом. На високій деревині вистелив собі гніздечко та вивів пташенят. Як тільки вони відкрили свої оченята і засівкали тихенько, пелікан до себе їх пригортав, наче б на вушко щось шептав. Як трішки зголодніли та дзьобчики відкривали, тоді летів за поживою шукати, щоб голоду не знали.

І росли пташенята. Було, такі жовтенькі понапушуються, повитягають шийки з гніздечка та гріються на сонці. А мати стане собі на крайчику та тішиться, аж крилами тріпоче.

Та життя її ставало щораз важче. Пташата підростали, потребували більше корму. І старенькій треба було добре пожуритись і поклопотатись, щоб їх прогодувати. Ще й посуха взялася в цій країні. Стави та річки повисихали, зів'яла трава, потріскала землиця. Кругом аж чорніло, так сонце спалило.

Одного дня ледве щось принесла, а на другий день таки й нічого. Облетіла ще раз, як тільки можна було далеко навкруги, стомилася, знемогла, а поживи – ні дробинки. Вернулася до гніздечка та сіла на крайчику сумна. Коби хоч дощик поросив, усе віджило б! Коби, хоч дрібку знайти чого, щоб заспокоїти спрагу! І як їй рятувати невинних діточок від голодної смерті?

А вони, біднятка, заморені вже ледве кивали головками. А сівкали так жалісно, що матері аж серце щеміло з жалю.

Подумала, подумала стара мати та випрямилась струнко, пригнула дзьоба до своїх грудей і відскубала трішки пір'ячка. Вітрець його поривав і ніс. Потім знаєте, діти, що ця мати зробила? – Груди свої роздерла! Потекла кров і діти замочили в ній посохлі язички".

Хлопчики слухали тихенько та тільки кліпали оченятами. Дивиться старий Сафат, а Степанкові сльози кіть, кіть, як горошок. Та й Грицько розтирав очі рученятами, а мала Юлька пригнула голову в подолок. Усі аж посумніли.

– Не сумуйте, діти! Звеселіться! Дякуйте Богові, що всім діточкам дав таку добру маму. А тобі, Павлуню, учора смакували пиріжки? – звернувся старий Сафат до Павлуня. – Твоя мати вчора жала в мене пшеницю. Та ввечері й ложки не зачерпнула. І кашки та пиріжків, казала, візьму для мого Павлуня.

Павлунь аж зачервонівся. Він справді вчора ще найкраще повечеряв. Зате мамі нині дуже погано віддячився.

– А любите ви, діти, свою маму? – спитав старець.

– Любимо! – вигукнули пастушки всі нараз.

– А хто нам каже любити свою маму?

– Господь Бог!

– А в котрій заповіді?

– В четвертій! "Шануй батька свого й матір свою, то добре тобі буде й довго будеш жити на землі!", – знов усі діти повторили хором.

– А так, діточки! Хто не любить і не шанує свого батька та матері, тому ніколи не буде добре та не буде довго жити на землі! – сказав старий Сафат і підвівся з місця. Діти з ним розпрощалися чемненько та розійшлись.

Павлунь відтепер дуже змінився. Що тільки мати йому сказала, завжди послухав і не втікав з хати. Помагав у всьому. І води приніс, і дров нарубав, і до крамниці побіг, що тільки треба було. А в неділю чобітки мамі почистив і до церкви біг. А там молився сердечно, щоб Господь його батька та маму кріпив силою, здоров'ям і довгим життям.

А люди захвалювали матері: "Оце, Ганно, маєте добру дитину!".

Омелян КВІТ
(з книжки "Божі стежечки", Львів, "Місіонер", 1994)

УСПІХ

Місіонер, який прожив в Японії багато років, і відомий співак, що пробув там тільки два тижні, повертались до Америки одним літаком. У Нью-Йорку місіонер побачив великий натовп прихильників співака, які вітали його радісним криком...

— Господи, я нічого не розумію, — прошепотів місіонер. — Я пожертвував 42 роки для Японії, а він пробув тільки два тижні, і тисячі людей вітають його з поверненням додому — мене ж ніхто не зустрічає.

Господь відповів:

— Сину, та ж ти ще не повернувся до свого дому.

Бруно ФЕРРЕРО
(з книжечки "Троянда також важлива", Львів, "Свічадо", 1999)

ПОМЕР ЄПИСКОП З ВЕЛИКОЇ БУКВИ

7 вересня 2003 року на 83-ому році життя помер владика-емерит Іван Маргітич, єпископ-помічник Мукачівської єпархії УГКЦ під час освячення нового престолу у храмі с. Пелипець Міжгірського р-ну на Закарпатті.

Народився 4 лютого 1921 року у с. Боржавське Виноградівського р-ну на Закарпатті в селянській родині. Мав двох братів і чотири сестри. Навчався в Хустській гімназії.

З 1941 року вступив до Ужгородської богословської академії. Після тюрми суворого режиму, де він два роки відсидів за національні переконання, продовжив вивчати богослов'я в Ужгороді. Ієрейські свячення отримав 18 серпня 1946 року з рук єпископа Теодора Ромжі (нині блаженного УГКЦ). Душпастирював у с. Севлюші біля м. Виноградова та у м. Рахів.

У лютому 1951 року був заарештований і засуджений на 25 років позбавлення волі. У вересні 1955 року був амністований. Жертвенно і відважно душпастирював упродовж цілого періоду підпілля на Закарпатті та в інших регіонах України.

10 вересня 1987 року у Львові прийняв єпископські свячення в умовах глибокого підпілля з рук єпископа Софрона Дмитерка (про цю хіротонію мало хто знав). Разом з іншими підпільними єпископами та духовенством їздив 1989 року до Москви на Арбат, вимагаючи визнання і свободи нашій Церкві. Також брав участь в першому Синоді єпископів УГКЦ в Римі у 1991 році після виходу з підпілля нашої Церкви.

25 січня 1991 року був призначений єпископом-помічником Мукачівської єпархії і синкелом для українців Закарпаття. У грудні 2002 року владика Іван пішов на заслужену емеритуру (пенсію), але й далі продовжував жертвенно працювати на добро українського народу на Закарпатті.

Похоронні Богослужіння відправлялися впродовж 9-10 вересня цього року в новозбудованому греко-католицькому храмі с. Боржавське. 10 вересня заупокійну Архиєрейську Службу Божу і обряд архиєрейського похорону очолив Кир Мілан Шашік, апостольський адміністратор Мукачівської єпархії у співслужінні сімох єпископів УГКЦ з України, в тому числі найстаршого єпископа Софрона Дмитерка, ЧСВВ. Також був присутній римо-католицький єпископ Закарпаття Антал Майнек. Після Божественної Літургії владика Мілан виголосив зворушливу проповідь.

Домовину з тілом покійного владики Івана численні священики тричі процесійно обнесли навколо храму, після чого її було вкладено у крипту підвальної частини святині. У похороні взяло участь більше сотні священиків греко- і римокатолицького обрядів, багато монахів і монахинь з різних Чинів і Згромаджень, а також декілька тисяч вірних, переважно зі Закарпаття.

Довго не забудуть цього Єпископа з великої букви всі, які мали щастя з ним зустрічатися і молитися!

Вічна йому пам'ять!

МІСІОНАР

Український християнський часопис

Заснований у 1897 році

Засновники – Отці Василіяни

Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.

Головний редактор
о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

Редакційна колегія:

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ
о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Заступник головного редактора *Віра Арів*
Відповідальний секретар *Ігор Скленар*
Комп'ютерна верстка *Тараса Бродовича*

Адреса редакції:
м. Львів, 79019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел./факс 72-46-94
e-mail: misionar@lviv.farlep.net
www.realty.lviv.net/Misionar

Підписано до друку 28.09.2003
Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0.

Ціна договірна

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян "Місіонер". 80300, Львівська обл., м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 2003

ЗМІСТ

Слово редактора ... 257
Наміри Апостольства молитви на жовтень ... 258
Наміри Апостольства молитви на листопад ... 260
К'яра Любіх
"Слово життя" ... 261
Екзарх для Сербії і Чорногорії ... 262
Візит кардинала Шенборна до України ... 263
Новий блаженний нашої Церкви ... 263
Тарас Гринчишин
Ювілей у Радівцях ... 264
Місійний похід у Херсоні ... 264
Конференція про Василіян ... 264
о. Іван Майкович, ЧСВВ
Урочистості у місті Барі ... 265
Синод єпископів УГКЦ ... 265
Ігор Скленар
Хіротонія нового екзарха УГКЦ ... 265
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Символ віри (10) ... 266
Ігор Яремко
Азартні ігри – самообман ... 268
с. Володимира Максимів, ЧСВВ
Розважання над блаженствами (4) ... 270
Храм Преображення Господнього ... 271
Віра Арів
Вони співстраждали з Христом (2) ... 272
бр. Миколай Микосовський, ЧСВВ
Іванкова вервиця ... 274
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Свята Тайна Подружжя (10) ... 275
о. Мелетій Батіг, ЧСВВ
Світ не без добрих людей ... 277
Подяка Матері Божій ... 279
о. Василь Зінько, ЧСВВ
За кого молимось у Божественній Літургії? ... 280
Віра Арів
Софія – мудрість ... 281
Господь вислухав моє благання ... 282
Запитують-відповідаємо ... 283
Поетична сторінка ... 284
Омелян Квіт
Мати ... 285
Бруно Ферреро
Успіх ... 286
Помер єпископ з великої букви ... 287

На обкладинці: храм Преображення Господнього у Львові.

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

КРОСВОРД "З КНИГИ СИРАХА"

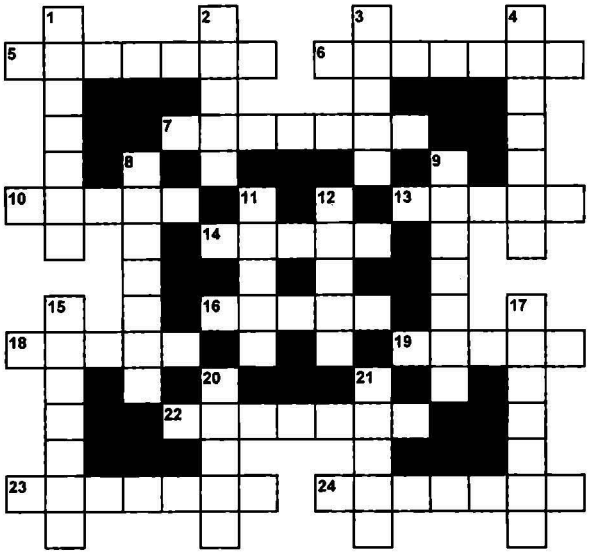

(три крапки замініть словом із поетичної книги Ісуса, сина Сираха, що знаходиться у Старому Завіті).

По горизонталі: 5. "Хто вколе в око – з нього сльози виточить; хто ж у серце вколе — ... його виявить". 6. "... мудрості – боятися Господа, і створено її в лоні з вірними разом". 7. "Мовчазна жінка — ... Господній; вихованій добре — ціни немає". 10. "Милість людини – до її ближнього, а Божа милість – до всякого тіла; Він докоряє, виховує, навчає і навертає, як пастух Своє ...". 13. "Буває ..., та несвоєчасний; буває й мовчазний, але розумний". 14. "А діла справедливості – хто їх розповість? Хто на них чекатиме? Бо ж ..., мовляв, далеко". 16. "Усі діла їхні перед Ним – як ...; очі Його безнастанно на їхніх дорогах". 18. "Мов золота прикраса – розумного ..., вона – немов обручка на правиці". 19. Назва одного з розділів книги Мудрості Ісуса, сина Сираха: "Натан та ...". 22. "Хто мститься, той від Господа помсти зазнає і за свої гріхи здасть докладний ...". 23. "Тож так воно й із тим, хто грішному ... і хто в його злочинах участь бере". 24. "... мудрості – страхатися Господа: вона упоює їх плодами своїми".

По вертикалі: 1. "Хто сина виховує добре – матиме з нього ..., а й серед знайомих пишатись ним буде". 2. "... Господній – то слава й честь, веселощі й вінок раювання". 3. "Усе те створилося для беззаконних, а через них стався й ...". 4. "Бо ... не може в собі всього мати, тому що син людський – не безсмертний". 8. "... між крилатими — маленька, а виріб її — найсолодший". 9. "Хто закон пильнує, той думкам своїм ... : мудрість – вершина Господнього остраху". 11. "Ліпший, хто вбогий на розум, усе-таки має острах, аніж, хто мудрий занадто, а ... переступає". 12. "Зблизу до себе його не став, щоб зваливши тебе, не став він на твоє ... . Праворуч від себе його не садови, бо намагатиметься він ослін твій засісти, — тож ти кінець-кінцем слова мої збагнеш і сумуватимеш, повчання моє згадавши". 15. "Чужого введеш у хату, а він ... сподіє та й відчужить тебе від рідних твоїх". 17. "Яка ж велика ... Господня і прощення тим, що навертаються до Нього!". 20. "На птахів камінь кинувши, їх проганяють — ... зробивши другові, дружбу руйнують". 21. "Полум'я, град, ... і смерть – усе те створене для покарання".

Склала Леся Штикало, м. Львів

Відповіді на кросворд "Різдво Матері Божої", вміщений у ч. 9 за 2003 р.:
По горизонталі: 3.Владичиця. 6.Смуток. 7.Покров. 10.Канон. 11.Хвиля. 14.Лелія. 15.Честь. 18.Вівтар. 19.Клятва. 20.Улашківці.
По вертикалі: 1.Народ. 2.Кивот. 4.Омофор. 5.Жовква. 8.Назарет. 9.Планета. 12.Північ. 13.Дерево. 16.Тарас. 17.Слава.

З Богослужень
на празник Зачаття св. Івана Предтечі

На Вечірні

Пророче чудний, Христовий хрестителю і предтече! Серце наше висохло в гріхах, тож молимо тебе: Вчини твоїми молитвами, щоб ми проливали сльози покаяння, і, визволені тобою з багатьох наших болів, прославляли того, що тебе звеличив.

Блаженний Пророче! На тебе покладаємо всю нашу надію і сподівання життя нашого, бо ти хрестив Христа Ісуса, що взяв на себе безодню гріхів світу. Тож моли його, Іване, молимо тебе, щоб очистив серце наше і спас нас.

Проповідниче мудрий благодаті! Ти, божественний Предтече, що звістив усім народам покаяння, зволь нашій окаянній і сліпій душі перебувати в покаянні і завжди чинити волю Господню, щоб ми вірою і любов'ю прославляли тебе.

Святий Захарія священнодіяв усередині Божого храму, приносячи людські прохання всещедрому Доброчинцеві, і побачив божественного ангела, який до нього мовив: Бадьорися, старче, і повір мені! Твоя молитва й твої благання вислухані. Ти матимеш сина – божественного Предтечу, найбільшого між народженими від жінок, який силою Іллі йтиме перед Христом.

На те Захарія відповів: Дивними являються мені твій вигляд і голос та чудними твої слова й провіщення. Я бо прийшов просити спасіння людям, а не одержати дитину, як ти звіщаєш. Ти противний моїм проханням і тому лякаюсь неправди в тобі. Якже ж справдиться те, що ти кажеш, коли Єлисавета неплідна, а я, як знаєш, уже старий?

Чому не віриш моїм словам, Захарію? Чому кажеш, що я приношу неправдиву благовість? Божий я архангел, і що мені наказано, те й кажу тобі, стоячи перед тобою. Тому, що ти не повірив і не йняв віри, станеш глухим і німим, аж поки не побачиш божественного здійснення моїх слів. Коли ж народить тобі Єлисавета Голос Слова великого Предтечу, тоді розв'яжеться тобі язик, і ти славословитимеш Бога Ізраїля.

Сьогодні з неплідної утроби проріс овоч молитви – Іван Предтеча. Веселися, пустине, і ликуйте, люди! Ось бо йде проповідник покаяння, щоб воплотитися в матерньому лоні. Прийдіть і радійте, вірні, зі славного його зачаття, кличучи: Ти, що як найбільший з-поміж народжених від жінок, не переставай молитися за нас, що з вірою спогадуємо твоє божественне зачаття, – щоб ми знайшли очищення гріхів і велику милість.

Поспішись і визволь нас від спокус, молимось тобі, славний пророче Господній, бо зухвало виступили проти нас страшні ворожі біси, що силкуються схопити окаянні душі слуг твоїх, немов безборонну пташку. Тож не залишай нас ніколи, щоб вони насправді збагнули, Всеблаженний, що ти є нашим пристановищем.

"Молитвослов", Рим-Торонто, 1990